

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 1(719) KAINA 15 ct

MONTREAL, 1961 m. SAUSIO-JANUARY 4 d.

PRICE 15 ct. XXI METAI

Priešpaskutinis apiplėšimas

IS ŪKININKŲ ATIMAMI 60 ARŲ ŽEMĖS SKLYPELIAI

Suktoje sovietinio okupanto politikoje, pirmasis žingsnis prieš Pabaltijo valstybių ūkininkus buvo sukelti juose apgaulę. Okupantas pradėjo neva padalinti didesnius žemės plotus bežemiams arba mažesniams.

Antru smūgiu Lietuvos okupantas iš visų ūkininkų, drauge ir iš tų, kurie prie bolševikų jau buvo gavę žemes, — iš visų atėmė žemę, visus gyvulius, trobas, inventorijų ir ūkininkų žinioje tepaliko tikrai gyvenamus namus ir 60 arų žemės sklypelius. Ūkininkai, neturėdami kitos išeities, ėmė pėvisas jėgas ir atliekamą nuo kolūkinės baudžiavos laikų apdirbė savo sklypelius ir pusbdžiaudami gyveno. Bet okupantas ir kolonialistas tuo nepasi-

tenkino, nes tūlu atžvilgiu ūkininkas jautėsi apylaisvis. Okupantui gi reikalingas absoliutus jam priklausymas.

Paskutinės žinios iš Pabaltijo yra tokios, kad iš kolūkiečių atimami 60 arų sklypai. Kolūkiečiams paliekama tikrai 1000 kvadratinų metrų (metras truputį didesnis už jardą), įskaitant ir namų užimamą plotą. Tai faktinai kolūkiečiai netenka paskutinės žemės, kurioje ši galėjo išauginti maistui. Bet kadangi kolūkiečiams vis dar paliekamas tūkstantis metrų, kurie bus atimti dar vėliau, tai dabar vyksta prieš paskutinis kolūkiečių apiplėšimas. Kolūkiečiams pensijų nemoka ir ne galinčius dirbti iš kolūkių visai išmeta. Tai Pabaltijo kolūkiečiai lieka be galimybių gyventi. Toks yra sovietinis rojus.

NAUJOS SOVIETINĖS PROVOKACIJOS

Žinomas Maskvos agentas ir provokatorius Lietuvoje Nunka per Maskvos telegramu agentūrą Tass paleido propagandinę antį, kaltindamas du lietuvių Amerikos kontinente: Čikagoje gyvenantį Mečį Paszkjevičius, kuris esąs buv. Ukmergės policijos komendantu, dabar besivadinantį Pavlionis, ir Kanadoje, Port Colborne, Ont. Vladą Ažiną, esą buv. Hitlerio karininką, kuris dabar esą vadinašis Pivorūnas. Jūs abu Nunka apkaltinęs piktadarybėmis.

Tai nauja Lietuvos okupanto

ir kolonialisto, Rusijos diktatūros, akcija prieš išvykusius iš Lietuvos ir kovojančius už Lietuvos laisvę žmones. Neabejotina, kad tai tikrai pradžia naujos Lietuvos okupanto akcijos prieš sovietinai nepalankius žmones. Provokacijų susilauksime ir daugiau. Nepameskime rimties ir šalto kraujo, kaip tai padarė estas. Tokios provokacijos daugelį pabėgėlių, nors ir nieku dėtu, išmuša iš pusiausvyros, susargdina persekiojimo nią ir priveda prie asmeninės katastrofos. To Lietuvos kolonialistas ir laukia.

KAS NAUJA KANADOJE

PARLAMENTO RINKIMAI KANADOJE?

Min. pirm. J. Diefenbaker po Kalėdų sugrįžęs iš atostogų į Ottavą pareiškė, kad 1961 metais Kanadoje nebus federalinio parlamento rinkimų, kaip kai kas spėliojo.

— Lenkijos varšuvinis filharmonijos orkestras sausio 9 d. atvyksta į JAV, o po to lankysis ir Kanadoje.

IS KANDOS DERYBŲ SU KUBA NIEKO NEIŠEINA

F. Castro į Kanadą buvo atsiuntęs komisiją tartis dėl prekybos sutarties. Prem. Diefenbaker viešai buvo pareiškęs, kad Kanada prekiaus su Kuba. Deja, veltui užsiangažavimai. Pasirodė, kad Kuba nori Kanadą apgauti — pareikalavo ilgalaikių kreditų ir nieko tikrai nepasitūlė, todėl iš tų derybų nieko neišėjo.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

SAUSIS — SPAUDOS PLATINIMO MĖNUO

KLB Krašto Valdybos Pradžios skyriaus išsiuntinėjo visoms K. L. B. apylinkėms aplinkraštį, kuriuo sausio mėnuo skelbiamas Spaudos platinimo mėnuo, ir apylinkių valdybų prašomos dėti pastangų kiek galima stripiu platinti spaudą, o pirmiausia — savo laikraščius.

PAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

Oficialus PLB Valdybos pranešimas (duotas tikrai daļiai spaudos) konstatuoja, kad jos pastangos suorganizuot žvisti politinių veiksmų konferenciją nepasisekė, nes atsisakė joje dalyvauti visų pirma ALTas, po to VLIKas ir pagaliau diplomatai.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS

„EKSKURSIJA“ IŠ PAVERTG. LIETUVOS

Prieš Kalėdas Čikagoje viešėjo 11 lietuvių iš okup. Lietuvos, praleido 3 dienas ir lankė žymiąsias miesto vietas, po kurias juos vežiojo amerikiečių kelionių biuro palydovai. Atvykę liai du vakarus buvo vietos „pažangiųjų“ lietuvių svečiais, kur gerai jautėsi ir gerokai vaišinosi stipriaisiais gėrimais. Grupe buvo ir du sov. rašytojai — Alfonsas Bieliauskas ir Mykolas Sluckis. Daug tenarvos apie gyvenimą Amerikoje ir kaip tikri okupacijos tarnai, reikė nepasitenkinimą tais žinojimais, kurie šio krašto lietuvių spaudoje nešiojama komunizminiam režimui.

NUŠOVĖ LIETUVI

Gruodžio 18 d. buvo nušautas Vytautas Tijūnėlis jo lėkė parduotuvelyje. Tai padarė vienas girtuoklis, kuris susiginėjo su savininku.

V. Tijūnėlis buvo dar jaunas vyras, Amerikon atvykęs prieš 10 metų. Priklausė „Dainavos“ ansambliui ir Vilniaus Krašto lietuvių s-gai. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse gruodžio 22 d.

● Buvo svarstytas ir II-sios J. A. V. ir Kanados lietuvių taut. šokių šventės klausimas. Ją numatyta rengti 1962 m. vasarą Čikagoje. II-ji JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė įvyks 1961 m. liepos 2 d. Čikagos International Amphitheatre. Jau čia yra įregistruvę dalyvauti 30 chorų.

„CHICAGO AMERICAN“ SOVIETŲ TARNYBOJE

„Chicago American“ gruodžio 24 d. paskelbė amerikiečių spaudoje reto pobūdžio žinią, pavadintą „Russ Says Killer Lives in Chicago“. Žinia paduota UPI (United Press International) spaudos agentūros iš Maskvos.

Ji skamba taip: „Rusų vadas apkaltintas, kad lietuvių karo kriminalistas gyvena Chicagoje. Vladas Nunka, augščiausio sovieto narys vakar apkaltino, kad buvęs Ukmergės Lietuvoje policijos šefas Mečis Poshjevičius dabar gyvena Čikagoje pasivadinęs Povilonio pavardė. Nunka davė jo gyvenamąjį adresą, esantį West Irving Park Road gatvėje“. „Pasiteiravimas Nunkos pažymėtu adresu parodė, kad niekas besivadinaš jo duotomis pavardėmis ten negyvena“.

Čia turėtų dėmesį atkreipti ne tik privatūs žmonės, bet ir oficialios mūsų įstaigos.

SUOMIJOJ MIRĖ LIETUVOS DRAUGAS

Praneša Dr. A. Gerutis

Gauta telegrama iš A. Margantavičiaus, Helsinkio, kad gruodžio 24 d. mirė daktaras Ragnar Oeller, ilgametis Lietuvos garbės generalinis konsulas Suomijoje, nepaprastai daug nusipelnęs Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai. Dr. Oelleris sušilaukė 67 metų amžiaus.

— Kennedy tebeformuoja savo valdžią.

NEUŽMIRSKITE, kad ši šeštadienį, sausio 7 dieną, 7 valandą vakaro pirmasis šių metų balius — Spaudos balius, ičiaiau žiūrėkite 5, ir 8 puslapius.

Nuo kapitoliaus padangės

LIETUVOS ATSTOVAS JAV KAJECKAS

per Amerikos Balsą kalbėdamas į Lietuvą, be ko kita pasa

malda knyge. Karo kapelionas supažindins su Lietuvos kalėdiniais papročiais.

Kūčių metu lietuvis visur lauzys tradicinę plotkę. Jis išvaizduos į ją siekiančias tautiečių rankas iš namų nevalios ir iš tremties. Kūčių metu prisiminsime ir pratuštėjusias lietuvių tautos ščimos prie stalo vietas. Per Piemenėlių Mišias vėl persikelsime mintimis į Nemuno šalį.

Prieš pat Kalėdas Amerikos sostinėje, didžiausioj salėj, JAV karo orkestras sugrįs ir kačiuomenės didingas choras užgiedos lietuvių kalba: „Sveikas Jėzau gimusi“. Ta proga ant scenos jauna lietuvaitė, pasipuošusi tautiškais rūbais, įteiks Xūdikėliui Jėzui simbolišką dovaną. Nebeįsėpūmėt kokią Sibirio tremtyje parašytą lietuvačių

Kita Kalėdų švenčių proga lietuvių tautinių šokių grupė iš Baltimorės miesto pademonstruos Amerikos sostinei lietuvių šokių meną.

Kalėdų švenčių ir naujųjų Metų proga laikau didelę garbę tautiečius Tėvynėje ir tremtyje giliai nuoširdžiai pasveikinti. Linkiu jums linksmų švenčių, bent sielos katekombosė. Čia mes tas šventes švęsime pakiliai ir įspūdingai už jus ir už save, kaip dera nemirtingai, nepalaužiamai lietuvių tautai.

Tikrosios laisvės ir nepriklausomybės Tėvų Žemėje įgyvendinimas bus mūsų visų didžiausias šių švenčių troškimas ir iinėjimas.

Naujienos iš pasaulio sostinės

LIETUVOS DELEGACIJOS PAVERTGŲJŲ SEIME

pirmininkas V. Sdzikauskas. N. Metų angoje tarė sveikintui, broliškumo ir giedresnių bei viltingesnių metų linkėjimo šėdį. Antrojo pasaulinio karo sukrėstas ir sujauktas pasaulis dar ir šiandien nėra užgydęs savo žaizdų. Maskvos sutartytoji Lietuvos nepriklausomybė ir laisvė dar nėra atstatyta.

Visame laisvajame pasaulyje kur tik lietuvių gyvenama, net ten, kur jų nėra, kaip kad Artimuose ar Tolimuose Rytuose, ar Indijoje, buvo prisimintas Lietuvos pavergimas. Vykko protesto manifestacijos. Buvo reiškiama pritarimas lietuvių tautos išsivadavimo pastangoms.

O Jungtinės Tautos svarstant kolonializmo likvidavimą, trisdešimt septynių valstybių atstovai išklė taip pat Centro ir Rytų Europos valstybių, tarp jų ir Lietuvos, padėti, reikalaujanti likviduoti ir sovietinį kolonializmą.

Jungtinių Tautų priimtoji rezoliucija reikalauja nepriklausomybės ir laisvės visoms tautoms.

Žlugo fašistinė ir hitlerinė tiranija. Žlugo ir sovietinė. Grius sovietinis tautų kalėjimas, ir Lietuva vėl bus nepriklausoma ir laisva.

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

— Laimingų Naujų Metų gerbiams konfratrams, visiems mieliems parapijiečiams, bičiuliams ir visiems lietuviams nuo širdžiausiai linki Aušros Vartų parapijos kunigai. Gausi Viešpaties palaima telydi mus visus Naujuose Metuose ir tegar žina mūsų kenčiančiai tėvynei laisvės rytoj.

— Kun. dr. Jucevičius, Sv. Kazimiero parapijos Administratorius, prašo nuoširdžiai pasveikinti visus Aušros Vartų parapijiečius Naujųjų Metų proga.

— Aušros Vartų parapijos Klebonas Tėv. J. Borevičius reiškia nuoširdžiausią dėkingumą kunigams muzikui A. Ambrozaičiui ir choristams-ems už didelį pasiaukojimą lietuviškai giesmei, mokyklų vadovams ir pedagogams, organizacijoms ir visiems parapijiečiams.

— Trijų Karalių šventė, penktadienį, tai yra Bažnyčios įskaita šventė, kurioje išimties ke liu, yra leista dirbti, bet šią dieną turime pareigą išklausti šv. mišių. Šią dieną mišių tvarka bus kaip ir kiekvieną sekmadienį. Be to, mūsų bažnyčioje bus mišios ir vakare 8 val.

— Penktadienį yra pirmasis mėnesio penktadienis, skirtas Dieviškosios Kristaus Sirdies garbei. Visi, kas gali, nuoširdžiai kviečiami tą dieną išklausti šv. mišių ir pristi šv. komunią.

— Sekmadienį, tuojau po suomos šv. Onos dr-jos svarbus sirinkimas klebonijos posėdžių kambaryje. Kviečiamos narės ir viešnios. (AV).

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Montrealy viešose salėse neleidžiamas, tat žmonės susimeta į privačius susibūrimus ir naujus metus sutinka privačioje aplinkumoje.

Parapijos gi daro sutikimą religiniu būdu — vidunakčioje šiemet buvo iškilmingos pamaldos, kurias laikė pranciškonas T. Garbuckas, Asistuojamas T. J. Aranauskas ir T. S. Kuibio, o mišioms giedojo lotyniškas trio. Pamokslo metu Klebonas T.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

— Sv. Kazimiero parapijos kunigai, Dr. F. Jucevičius ir kun. J. Bobinas sveikina visus parapijiečius Naujaisiais Metais ir linki visokeriopos sėkmės ir Dievo palaimos.

— Parapijos vakarienė įvyks sausio 21 dieną, šeštadienį, 8 val. vakaro parapijos salėje. Tai bus drauge ir susivažinimo vakarienė su Sv. Kazimiero parapijos Valdytoju (faktinuoju klebonu) Kun. dr. F. Jucevičium. Visi kviečiami atsilankyti.

— Vasario 4 d. parapijos sveikatinėje įvyks šv. Onos draugijos vakarienė.

— Vasario 11 d. Sv. Kazimiero parapijos jaunimas ruošia subatvakarį tikrai jaunimui.

— Penktadienį įvyksiuame Parapijos komiteto posėdį ir komitetą išrinktas Jonas Valiulis.

— Bažnyčios rinkliavos: Kalėdų švenčių rinkliava davė 492.90 dol., Naujų Metų rinkliava davė 124.96 ir mišioms užgimines — 169.52 dol.

— Sausio 15 d., sekmadienį, per visas pamaldas yra numatomas parapijos Valdytojo apyskaita visiems parapijiečiams.

LITERATūros, DAINOS, MUZIKOS IR ISRAISKOS ŠOKIO VAKARAS

Sausio 14 d., šeštadienį, AV salėje įvyks KLB Seimelio rengiamas vakaras — balius.

Programoje dalyvaus: V. Jonynas (paskaita); savo kūrybą skaitys rašytojai Marija Aukštaitė, Henrikas Nagys ir Jonas Žmuidzinas; lietuvių rašytojų kūrinius skaitys J. Akstinas ir L. Barauskas; dainuos sol. G. Čapkauskienė; solo skambins Kazimieras Smilgevičius; išraiškos šokių šoks B. Vaitkūnaitė. Vakaro programą ves J. Akstinas.

Po programos bus šokiai ir veiks bufetas. Įėjimas 1 dol., moksleivijai nemokamai.

J. Borevičius visus pasveikino NM ir pakvietė po pamaldų į salę, o ten sugiedojus Lietuvos Himną, parapijos komitetas paaišino vynu. Žmonių buvo ne daug.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

Redaktorius Jonas Kardelis.

D.O.m.in.c 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 5.50	America & S. America ..	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

1961 metus sutinkant

FIRMIAUSIA SUSIRŪPINKIME SAVIMI

MES ESAME visos žmonijos nariai, ir jais būkime, savęs nenuvertindami ir nemanydami, kad žmonijos masėje, lyg lasas vandens vandenyne, nieko ne reiškiamo. Ir lasas vandenyne vis vien yra lasas, kurio joks kitas negali atstoti, nes iš tokių lasų susidaro visos vandenynas, — taip ir mes esame žmonės, sudedamieji žmonijos vienetai, kiekvienas savo vietoje, ir nie kas mūsų negali atstoti. Tėvų pirmą būkimą žmonėmis, kuriems laikyseną diktuoja prigimtis, kultūra, moralė ir žmoniškumas, — visi dieviškieji ir augštieji žmoniškieji privalumai. Būdami tokiais žmonėmis, būsi me ir reikalingi ir naudingi visai žmonijai, kurioje dabar reiškiasi grėsmingo nusivertinimo reiškinys.

Tačiau labai tvirtai žinokime, kad visų pirmą mes

ESAME LIETUVIAI, tą garbę, kaip daina sako, gavę gimimu iš tėvų lietuvių, todėl „jai ir neturim leisti pražūti“. Ypač — išeivijoje, kur mus su pa svetimi vandenys, skalauna mūsų tautinius krantus ir viso mis jėgomis gula juos suardyti.

O Lietuvos priešai visomis priemonėmis puola lietuvių tautą, nesiskaitydami su žiauriausiomis priemonėmis. Todėl dabar vyksta žiauriausia lietuvių tautos kova už egzistenciją, už savo gyvybę. Žiauri kova vyksta už tautinę lietuvių tautos egzistenciją. Ne kur kitur, bet pačioje Tėvynėje — Lietuvoje. Lietuvoje vyksta lietuvių naikinimas ir persekiojimas širteriojai žiauresnis, negu jis buvo patvaldiškos carinės okupacijos laikais. Ar mes šios kovos akivaizdoje galime būti pasyviūs ir tikrai nuošalus stebėtojai? Tai būtų nusikaltimas tautai, žmoniškumui ir žmonijai.

TARPTAUTINĖ BŪSENA ŽMONIJAI NIEKO GERA
1961 METAIS NEŽADA, NES GERASIAS ŽMONIJOS
PASTANGAS STELBIA BLOGOSIOS.

Nepaprastai sunki tarptautinė būseną verčia visus mus labai susirūpinti ateitimi.

Rusijos diktatūra cina carų pramiuntais ir žiauriai minamais keliais, kurie yra žiauriausio imperializmo ir kolonializmo ke liai. Ši rusų patirtis turi jau artitūkstančio metų. Rusai yra ne paprasto patyrimo kolonialistai jau nuo Jermako laikų, kai jis prasiveržė į Sibiro gilumas. Rusų kolonializmo rezultatai yra tokie, kad jau 160 tautų rusai yra paverge. Kai Vakarų kolonialistai turėtas kolonijas atpa laidoja, rusai priešingai — ir Antrojo pasaulinio karo eigoje dar paverge ir užvaldė eilę naujų tautų kurių tarpe ir Pabaltijo tautos ir tuo išplėtė savo kolonijas nuo Šiaurės - Adrijos iki Ochotsko - Japonijos - Geltonosios jūrų. 160 Rusijos pavergtų tautų laukia laisvės, kai sovietinė diktatūra, tyčiodama si iš pavergtųjų, reikalauja kolonizuojamoms tautoms laisvės, nors pati neduoda ir niekur ne sutinka leisti laisvo tautų apsi spindimo.

Tarptautinė būseną nepa

prastai sunki. Svarbiausia, kad tie Vakarai, kuriuos mes linkę vertinti kaip laisvės humaniško mo ir objektyvinės tiesos nešėjus, — kad jie nėra vieningi, ne turi aiškos programos ir nežino šiandien, ką turės veikti ryt. Tai yra blogiausia. Dar blogiau, kad kol kas nėra rimtos iniciatyvos, ir ji, deja, nenuma toma. Nenumatoma būtent ta kiai iniciatyva, kuri pasaulinės politikos įvykius pasuktų radikalia kryptimi.

Amerikai dabar tenka vado vaujamoji rolė. Deja, Amerika yra perjauna valstybė, neturi gilios tradicijos ir politiniai jos vadovai neturi didesnės patirties. Geras karys D. Eisenhoweris į prezidentavimo galą visiskai nusivertino. Žmonijai, o tuo pačiu ir Amerikai, nieko reikšmingo prezidentaudamas ne davė. Jis pasižymėjo nesiorientavimu, klaidomis ir pasyvumu. Norisi Kennedy linkėti sėkmės, bet iš ligišolių jo pareiškimų jokių ryškesnių gairių, kokios reikalingos dabarčiai, negalima buvo pastebėti. Ir tas kelia susirūpinimą. Tuo tarpu dabarčiai

LIETUVOS PARTIZANAI

PAGAL SOVIETINIUS LIETUVOS OKUPANTO SALTINIUS

„Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje“ 1960 metais išleido brošiūrą „Mirties pėdsakai prie Nevėžio“, kurioje pateikiama žinių apie Lietuvos partizanus, veikusių dar Antram pasauliniam karui tebevykstant. Nors brošiūra, suprantama, parašyta gyvai okupantiniu požiūriu, bet joje yra momentų, vertų dėmesio. Tūlu atžvilgiu ji duoda tam tikrą vaizdą, kuris skaitytojas gali būti ne tikrai įdomus, bet ir naudingas žinoti. Žemiau yra duodama iš tos brošiūros ištrauka, kuri vaizduoja vienos partizanų grupės veikimą kaip sako ma, „prie Nevėžio“.

Skyriuje „Su giline už partizanų“ rašoma šitaip:
„Skaitytojams patiekiami dokumentinė apybraiža, paruošta remiantis nusikaltėlių bylos duomenimis, faktinę medžiagą patikrinus vietoje.“

1944 m. rugpjūčio 27, sekmaidenis

Ir štai likimas mane atbloškė į Platelių mišką, pačiame Žemaitijos viduryje. Apylinkės čia gražios, bet žmoneliai, atrodė, gyvena šiaip sau. Kai apie tai prasitariau kuopos vadui leitenantui Dambrauskui, jis tik ranka numojo:

— Niekis! Kas bus, kas ne bus, bet žemaitis — neprašus. Bilševikai šičion vis tiek neįkels kojos!
— Bet kad sovietai duoda atsakančiai, pons leitenante, — pasakė kažkuris iš vyrų, — vo kietukai, antai, kaip klibina namo.

Sėdėdami giraitės pakraštyje aiškiai matėme Telšių vieškelio linguojančias gurguoles vakarų link.

— Niekis! — leitenantas pakartojo savo mėgstamą priezdį. — Tegu rusai paspaus prūsus, tada rusai gaus tokį skrigitą, kad juos net velnias griebtų!

Kuopos vadas pakilo ir toliau kalbėjo stovėdamas:
— Kas rusams skrigtelės? Žinoma, amerikiniai. Ir puikiosios gadinės varpas vėl galingai aišdė kiekvieno lietuvių širdyje... Darniomis gretėmis pražygiu sime Laisvės alėja... Kaunas... Kažin, kaip jis šiandien, kai ten jau bolševikai...

Dambrauskas — senas kari ninkas, tarnavęs Kaune dar prieš 1940 metus. O aš į Kauną patekau pirmą kartą tik 1943 metų lapkričio mėnesį, kai įsto jau savanorių ir savisaugos batalioną. Ten gavau jaunesniojo puskarininkio laipsnį ir saugo jau vokiečių karinius sandėlius. Kaunas man nepatiko — vis kas, kas geriausia — ir metropoliai, ir viešieji namai — tik vo kietams. Jei taip būtų tik lietuviams, ar nors per pusę su vo kiečiais — kitas reikalas.

... Mes grįžome į krūmus, o ten aikštėje jau būriuoją visus Platelių miško „naujakurius“.

reikia labai ryškių veiksmų — tiek politikos, tiek socialės, tiek veiksmingumo bei stipraus ryžtingumo atžvilgiais.

Jeigu vilčių galima būtų dėti sovietijos nesutarimams, kai Maskvai ima konkuruoti Pei pingas, tai Kinijos atžvilgiu reikėtų laukti naujos Vakarų politikos, bet tai yra labai netikra.

Tuo tarpu jėgų santykiai labai svyruoja ir kinta. Netrukus apie 15 valstybių turės atominę bombą, kuri dabar tampa paprastu dalyku. Didelės katastrofos grėsmė darosi vis didesnė ir pavojingesnė. Tat 1961-ųjų metų žmonija sutinka dilemos perspektyvoje — arba sėkmingai persitvarkyti, arba patirti fos grėsmę darosi vis didesnė ir

tokius, kaip ir aš, susirinkusius įvairiais keliais. Mūsų, iš sa visaugos bataliono — 13 karių ir puskarininkių, kiti — iš įvairių dalinių, likusieji — ci viliai žmonės, visokių įstaigų tarnautojai. Iš viso rikiuotėje stovėjo apie 100 vyrų.

Pulkininkas Voveris pasakė gražią kalbą. Jis paaiškino, kad mūsų kovos tikslas — nepriklausoma Lietuva.

— Mūsų organizacija vadinasi „Lietuvos laisvės armija“, arba, sutrumpintai, LLA, — tęsė pulkininkas. — Į LLA reikiama verbuti naujus narius, parinkant gerus pažįstamus. Tai organizacija, kurios nariai tiks lo siekia su ginklu. Mums uždėdė Dievas ir, be abejonės, Amerika su Anglija. Ten yra nepriklausomos Lietuvos vyriausybė, ministerių kabinetas.

Paskui, augštin pakėlė dešines rankas, garsiai kartojo prie saikos tekstą, kurį skaitė vieno būrio vadas.

Ir organizacija, ir jos vadai man nepaprastai patinka. Aš dėkingas leitenantui Dambrauskui, patarusiam žygiuoti drauge.

Rugsėjo 8, penktadienis

Dienos neramios. Rytų frontas vis artėja. Vokiečiai inasnairuoti į mus. Šimts pykpių, gal eiti į frontą, ką? Bet jei nušaus? Giminės ir kapo nesuras. Ir kodėl, kodėl Amerika delsia? — nesuprantu. Pulkininkas sakė, kad Amerikoje yra Lietuvos vyriausybė. Tai ar ta vyriausybė nežino, kas čia dedasi.

Skubu į Telšius. Grįžęs tęsiu toliau.

Buvau Telšiuose, lietuvių kompanijoje truputį išgėrėme. Mane nuolat kalbino leitenantas Klevas. Mūsų LLA grupė je tai žymus žmogus, rinktinės vado dešinioji ranka. Klevas patarė važiuoti į Vokietiją pasimokyti. Gal ir ne pro šalį, aš tik penkių skyrių pradinė.

Esą, dar kai kas rengiasi vykti. Ypač leitenantai. Ką gi, jie geriau žino... Kaip atsakyti puskarininkui?

Taigi štai aš ir svarstau. Tamokykla, esanti kažkur prie Štutgarto, ruošia kadrus Hitlerio armijai. Tai kaip ten gali vykti LLA narys, prisiekęs kovoti už nepriklausomą Lietuvą? Nesuvokiu.

Lapėričio 10, penktadienis

O mano dienoraštis! Atleisk, kad taip retai sėdu prie manopslapio... Bet suprask, kad per šiuos du mėnesius buvau smarkiai užsiėmęs. Tik įsivaizduok, šiandien aš baigiau di versantų mokyklą. Per 61 dieną.

Telšius palikome rugsėjo 10 d. Drauge važiuo kiti pažįstami — leitenantas Klevas, leitenantiesiems Šilas, Dainutis, Gegužis ir kiti prisiekusieji LLA nariai. Linkėdami sėkmės, įkandin ilgai mojavu rankomis pulkininkas Voveris, leitenantas Dambrauskas...

Iš Štutgarto mus pasiuntė į Klinovo dvaruką už 30 kilometrų nuo Dancigo. Mokykloje buvome 55 žmonės — visi iš Lietuvos. Pagrindiniai dėstomieji dalykai — diversinių aktyvų vykdymas, geležinkelio ir tiltų sprogdinimas, žvalgyba, ryšiai, slėptuvių statyba, mas kurotė.

Gavome slapyvardžius. Po vieną šaukė į raštinę ir iš ten išėjome „perkrikštyti“.

— Birbilas Antanas. Mato s.? — žvilgčiodamas čia į mane, čia į popierius, lietuviškai paklausė man nepažįstamas ci vilis.

— Taip, Birbilas Antanas...

A. J. Brooks, buvęs ministras, veteranų reikalams, Federalinėje vyriausybėje nuo 1957 m., neseniai yra paskirtas Ottawoj į Senatą. Augštas, žilas Mr. Brooks dabai artėja prie 70 metų ir yra abiejų karų veteranas. (CS).

Profesorius V. W. Bladen, Toronto Universiteto Meno dekanas, yra paskirtas Ministerio Pirmininko John Dieitnbaker vadovauti Karališkajai vieno žmogaus komisijai, kuri turi ištirti Kanados automobilių pramonės depresijos priežastis, ypač santykius su užsieninių firmų įvežamais automobiliais į šį kraštą..

Gyvenimiški reikalai

RAŠO VACLOVAS H. ŽIZYS

19.

Iki šiol beveik visos mūsų dės mesys buvo nukreiptas į šeimoms galvą — vyrą. Tačiau ir moterims praverstų vienas, kitas patarimas, ypač kas liečia jų ateities užsitikrinimą.

Remiantis statistikos duomenimis, šiandien moterys valdo daugiau įvairių akcijų bei valdžios paskolų laktų, negu vyrai. (Taigi jau vien dėl to gal reikėtų jomis daugiau susidomėti). Ir užtai šį kartą pasikalbėkime su moterimis.

Pirmiausia: — Ar Jūs esate pilnai susipažinęs su nurodytais mūsų vyro testamentais?

Jei ne, ar nebūtų pravartu su sipažinti ir jau šiandien turėti aiškesnį vaizdą?

Normaliai, testamentai yra skaitomi labai nepalankiose ap linkybėse: beveik visados — gilioje širdgėloje. Ir iš anksto ne turint jokio supratimo, gali būri gan sunku, jei toks momentas kada nors ateitų.

Kodėl gi neperžvelgti visko kartu su vyru ir neišsiaiškinti?

Suprantama, daugeliui mūsų toks pasirengimas gali atrodyti labai keistas, tačiau vienodai keistai gali atrodyti ir mokymasis plaukti, ypač žmogui, kuris niekad gliaul pažastų nebrenčė.

Antra, vienodai svarbu yra žinoti, kur toks testamentas yra laikomas. Bendrai, kur jūsų vyras laiko visus vertingus dokumentus, kaip: testamentą, gyvybės draudimus, nuosavybių dokumentus, vedybinę sutartį, akcijas (shares), pasko

— Gimęs 1918 metais Viešintų valsčiaus Versmių kaime, o vėliau gyvenęs Užubalių kaime?

— Taip.

— Nuo šiol pamirškite savo pavardę, — pasakė civilis.

— Ši pavardė man ir pačiam nepatinka, — atsakiau nuraukęs.

— Na ir gerai. Kokio norite slapyvardžio?

— Lietuvaitis, — atsakiau, nes iš anksto ji buvau sugalvojęs.

— Deja, „Lietuvaitis“ jau gali kitas. Ką, o gal „Baltušis“ patinka?

— Tegul bus „Baltušis“.

Į raštinę įėjo subačiškis Antanas Šilas, jaun. leitenantas. Ne pažįstamas, parodydamas šilą, man tarė:

— Tai — „Kovas“, nepamirškite? Jis vadovaus 12 žmonių grupėi, o jūs, „Baltušis“, — „Kovo“ pavaduotojas. Jūsų grupė vadinsis „Karklas“.

Refekuokite reguliariai, tiksliai. Vis kas. Eikite.

Netrukus buvo suburta visa „Karklo“ grupė. Dabar išsimės ir laukiame dienos, kada išvažiuosime į Lietuvą. Kada ir kaip — neišku; žinome tik tiek, kad atsidursime ne šioje, bet anoje fronto pusėje ir nusi

los lakštus ir kt.

Galite tik įsivaizduoti, kiek bereikalingų rūpesčių iškiltų vien dėl to, jog negalėtumėt vieną ar kitą iš jų surasti. Jei jų su vyras turi banke nedegamą dėžę (safety box) ir taupymo sąskaitą (dažnas turi net dvi: vieną arčiau darbovietės, kitą prie namų), ar nebūtų tragiška jei jūs nežinotumėt tokio banko pavadinimo bei adreso. Kalbant apie vertingų dokumentų išsaugojimą, reiktų patarti, bent gyvybės draudimus laikyti namuose, o ne banke. Nes dažnai įvairių komplikacijų iš kyla, kai reikia prie jų banke prieiti.

Pavyzdžiui, valdžios pareigūnai gali laikinai sustabdyti bet kokių pinigų ar vertingų dokumentų išdavimą iš banko iki visų turtas yra pilnai įkainuotas pomirtinių mokesčių apskaičiavimui. O pinigų gali kartais prireikti jau tuoj pat. Tokiu atveju, gyvybės draudimas gali būti vienintelis įrankis, parūpintis nančių pinigų.

Toliau, ar jūs pramatote — ką reiktų daryti su nekilnojamu turto? Ar reiktų parduoti namą ir samdyti butą? Ar to liaud tebemokėti morkičius? Pavyzdžiui, jei jūsų paskola yra iš 6¼%, gal būtų racionalu pir moje eilėje atsikratyti tokios skolos?

Esu tikras, dažnai jums bus sunku surasti tiksliausį sprendimą.

Na, ir jeigu sunku planuoti dar su vyro pagalba, tik pagal vokite, kiek sunkiau būtų jums vienai visą tai atlikti?

Pagaliau, kaip gi būtų su to limesnėmis pajamomis?

Ar jūs numatėte, kiek (mažų mažiausiai) reiktų jums atsar gy, prie jūsų uždarbio, tolimesniam šeimos gerbūviui užsitikrinti?

Čia prisiminkime, jog be nuomos, rūbų, maisto ir panašių išlaidų, gali prisidėti dar ir vaikų išmokslinimas.

Peržvelgus visą ką jūs šian dien turite ir numatėte kokie dideli ateities reikalavimai gali būti, pastebėsite, jog neviskas taip jau paprastai balansuos. Nors ir nelinksma, tačiau, gal geriau žinoti jau šiandien, ne gu ateityje nemaloniai nustebti.

Tikiuos, jog buvau ir moterims šiek tiek naudingas!

Tad iki kitos savaitės!

BANKO „LITAS“

visuotinis metinis narių susirinkimas įvyks 1961 m. vasario m. 4 d., šeštadienį, Aušros Vartų salėje. Pagal daugelio narių pageidavimą praėjime susirinkime, šiemet po susirinkimo bus vaišės, orkestras ir šokiai. Visi montrealiečiai kviečiami šį šeštadienį rezervuoti „Lito“ bu lvi. Smulkesnė dienotvarkė ir vakaro programa bus paskelbta vėliau.

Sekr. Pr. Rudinskas.

PP. PETRUI ir MAGDELENAI SIDLAUSKAMS
jų tėveliui ir uošviui

A. A. MARTYNUI SIDLAUSKUI

mirus Lietuvoje, reiškiamo gilią užuojautą

Wellando Medziotojų-Meškeriojų Klubas Lietuamca.

Moteris ir vyras

DR. M. PAPLAUSKIENĖS - RAMŪNIENĖS PASKAITA
KLK MOTERŲ DRAUGIJOS DEŠIMTMETY

3.

MOTERS PASAULIS

Vyras veržiasi į pasaulį, plaukia, tolimą, įsiveikt, kurti ateitį, istoriją, jo interesai tauta (šeima jam tik priemonė siekti savo tikslų), pasaulis, o dabar jau visas kosmosas, žemė per maža užkariauti, į kitas planetas keliai. Jo pasaulis labiau daiktinis, jis kuria įrankius, techniką. Galvojimas labiau abstraktus, teoijos, teisė ir filosofija yra jo sritys, ir tematika objektyvi, visuotinė.

Moters pasaulį grafiškai galima būtų išieškoti vidų nukreipta apskrita linija. Moteris gyvena uždaramame pasaulyje, kurį ji savo dvasiniu gyvenimu peršviečia švelniai ir mylinčiai ranka tvarko ir valdo, ir su kuriuo ji sudaro uždara vienatę. Kurioje srityje ji beveiktų, tai visur sudarys šiltą, jaukų pasauliuką: jaunavedė net vienam kambarėly, motina ir drėgnam rūsy, mokytoja klasėje, daktarė savo kabinete sudarys namų aplinkumos nuotaiką, kur viskas yra sava, pažįstama ir sudaro harmoningą visumą. Mažame pasaulyje ji gali geriau susikontcentruoti, geriau pažįsta sąlygas ir jėgų santykius, geriau už vyrą orientuojasi ir suranda greičiau kelią iš susidariusios padėties.

Germanai kvietė moteris į karo tarnybą: „politikos užkulisuose“ moterys narplioja painias; šeimos, reikaluose, praktiškame gyvenime jos yra toli pranašesnės už vyrus. Moteris gyvena dabartyje. Jos pa skirtis — globa ir apsauga to, kas jau sukurta, kas dabar gyvena; jos akys atkreiptos į duotąjį momentą, ir ji pilniau išgyvena gyvenimą, ar tai džiaugsmingą ar tragišką. Vyras nukreipęs akis į ateitį; į duotąjį momentą lyg prabėgom žvilgiai. Jei motina džiaugiasi, kai vaikas pirmą kartą žaisliuką pačiumpa, tai tėvas džiaugiasi, kad vaikas turės taiklų ranką sviediniui mėtyti, chirurginį instrumentą valdyti. Moters laiko begalybės pajautimas ir projektavimo į ateitį, turi tvirtesnę pa-

grindą: kartų gyvenimas amžinybė, praeiti su ateitimi ji savi mi sujungia.

Berniukas žaidžia kaladėlėmis, mergytė lėlėmis. Ne daiktai moters interesų sfera, bet asmenys, ir tai tie, kurie jai turi reikšmės, su kuriais ji susiduria. Gi daiktai tiek ją įdomauja, kiek jie tie sioginiai su asmeniu rišasi, kiek jie gerina, gražina jo gyvenimą.

Gyvendama asmenų pasaulyje, moteris turi didesnę išjautimo galią. Atjausdama kitus žmones, ji identifikuoja jų jausmus su savaisiais. Todėl moteris niekad nebus brutali, bei žiauri. Jei vyras suvokia pasaulį abstrakčiai galvodamas visuotinėmis sąvokomis, tai moteris suvoks jį vaizdžiai individualiu ir konkrečiai vienkartinio būdu, nes ir pats gyvenimas su tinka mus vaizdžiai individualioji ir konkrečiai vienkartinė formoje. Pav., moteris gali karštai mylėti vieną asmenį, savo vaiką, bet ji niekada negalės išimtyti viso pasaulio.

Moteris kuria savo pasauliuką žiūrėdama filosofiją, bet ji ieškos atsakymo į tuos klausimus ne abstrakčiai, sąvokomis lukštenama buiti, bet simbolais ir jausmu išreiškdamas gyvenimo prasmę. Moteris myli ir nekenčia; vyras gerbia ir niekina. Dėl jos ir teisės srityje moteris veikia išeidama iš gyvo jausmo impulso. Ji teis kitus ne pagal negyvą teisės raidę, bet pagal savo širdį, gailėdamasi žmogaus ir kiekvieną įvykį ims individualiai, nes jai augščiau už teisės ir moralės kodeksus yra pavienio žmogaus atvejis.

Pavienis žmogus santykiauja su pasauliu kaip „aš“. Pas vyrą tas „aš“ skiriasi labiau nuo visos, kas nėra „aš“, nuo pasaulio, daiktų, kitų asmenų. Moteris, išeidama stipriai iš sangailos jausmo, ne itk silpniau jaučia tą atsiskyrimą, bet ji pajigia save identifiukuoti su ne „aš“, su kitu asmeniu. Ir sa vojo „aš“ ji ieško aplinkur. Iš čia plaukia jos santykis su

Kaunas šiandien

LENKO LECH DRAPINSKI AKIMIS IR KOMPROPA
GANDOS BEI INFORMACIJOS ŽINIOMIS

„Nepriklausomos Lietuvos“ bartinėje konstitucijoje galima skaitytojas atsuntė antrąją da- lį lenkų laikraštinių serijos straipsnių apie Lietuvą „Užrašai iš Gedimino šalies“, kurioje žurnalistas Lech Drapinski ap- rašo dabartinį Kauną. Jo apra- šymas grynai lenkiškas, bet vis dėlto jis duoda gan apčiuopia- mą dabartinio Kauno ir jo gy- venimo vaizdą. Čia visa tai ir perspausdinama.

Pradžioje L. Drapinski duo- da truputį istorijos. Kaunas reiškias kovos sąvoką. Ir tai ne koks gražus pasididžiavimo žo- dis, bet tikras faktas, nes Kau- ną puolė kryžiai, vėliau šve- dai ir cariniai rusai (vėliausiu užpuoliku, žinoma, Drapinski- nemini), kurie pakartotinai Kauną sunaikinę, ir jam tekę daug kartų atsikurti. Toliau Drapinski rašo:

„Kauno kronikose atsirado vietos ir lenkų kariuivii. Čia bū- tent, į šiaurės rytus nuo miesto. Vytauto kalno rajone, lenkų su- kilėliai 1831 metais nukentėjo nuo Rusijos kariuomenės. Nuo- tos kovos praėjo 129 metai.

Dabar yra 1960 metų spalio. Svarbiausioje Kauno gatvėje, Stalino, prasilenkiamame su sa- bančiais į darbus.

— Turime pažinti jūsų seną- jį sostinę — sakau redaktoriui Jaszcukui.

— Tai yra klaida — pataiso mano pokalbininkas. — Priešin- gai bendrai nuomonei, Kaunas dvidešimties metų tarpkaryje nebuvo Lietuvos sostinė. Da-

vyrų. Moteris jaučia būtinumą, kad vyras priimtų ją, kokia ji yra ir gali būti, padėtų jai išsi- skleisti ir kad ji vėl sutiktų savą- jį „aš“, perėjusi per jo išgyve- nimų prizmę. Meilės prasmė ir yra giliausia — tame savęs ki- tame ir kito savy atradime. — Moteris yra meilės ikūnytoja. Įsijausti visiškai į kitą žmogų, kas jis yra ir kokias galimybes turi, visiškai save sutapatybinti su kitu, mylimu žmogumi ir ja- me savo galimybes įgyvendinti — moters kelias. Už kiekvie- Nukelta į 6-tą psl.

„Tulpė“. Lenkiškai tas reiškia tulipaną. Pasirodo, kad ši gėlė lietuviams labai yra patikusi, nors skirtingai nuo Olandijos, iš- tos meilės šiai gėlei jie negauna jokių pajamų. Tulpes randame tautosakoje, tautodailėje, net Kauno gatvėse. Kiekviena šali- gatvio plyta turi stilizuotą tul- pės motyvą. . .

Įspauštas į Nemuno ir Vili- jos reples, Kaunas nedaro did- miesčio išpūdžio, nors dabar tu- ri 240 tūkstančių gyventojų. Namai daugumoje žemi, nere- tai vienaugščiai, išmėtyti paly- ginamai dideliame plote. Kele- tas XV amžiaus antrosios pu- sės bažnyčios. Muziejų. Bet at- rodo provinciniu, tyliu miestu. neišlaikančiu priešpriešio fak- tams. Upės uostas judrus. Kau- no gyventojai gauna darbą gaušiuose fabrikuose, ir be ko- kita, siuvyklose, virtuvių reik- menų išdirbime, baldų gamy- boje, saldainių arba farmacinių išdirbinių „Sanitas“ (gamina apie 200 įvairių vaistų rūšių). Paskutiniu laiku gamyboje kre- piamas dėmesys į estetiką ir ga- minių kokybę.

Neseniai Lenkijoje viešėjo Kauno apavų kombinato dir. J. Skaberdis. Jis tyrė mūsų apavų gamybą. Efektas? Jau dabar Kaune išleidžiami Lenkijoje ži- nomi fasonai. Neabejotina, kad per tūlą laiką Lietuvoje „calyp- so“ tipo batai bus taip pat ge- rai žinomi, kaip ir Lenkijoje.

Kaune daug statoma. Miesto tvarkdariai pabrėžia, kad pa- skutinį dešimtmetį Kaune prisi- statė namų 12 kartų daugiau, negu tarpkarinės respublikos laikais (nepriklausomybės, red.). Kaskart populiareste- tampa individualinė statyba. Kiekvienas Lietuvos gyvento- jas sau gali pasistatyti namelį 112 ketvirtainių metrų grindų ploto. (Bus daugiau).

K. BARONAS.

25 dienos Europoje

(Kelionės išpūdžiai)

7.

MEMMINGENO LIETUVIŲ CHORAS „DARNA“

ved. muš. M. Budriūno, davė koncertą (kaip vokiečių kaiba programoj įrašyta „Stunde Bal- tischer Chormusik“). Iš ryto, didelio lietuvių bičiulio, šv. Tie- jybės parapijos klebono kun. J. Nuscheler bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos, giedant tam chorui ir po pietų „Turn- halle“ salėje. Kritgshaber prie- miestelyje, vyko koncertas. Tei- singai rengėjai pavadino kon- certą „pabaltiečių muzikos va- landėlė“, nes be lietuvių kom- pozitorių, buvo išpildytos dai- nos latvių, estų ir viena vokie- čio. Klausytojų buvo apie 150 asmenų daugumoje vokiečiai. Koncertą sekančią dieną trum- pa kritika atžymėjo vietos dien- raštis „Allgemeine Zeitung“.

Choras yra vertas dėmesio Š. Amerikos lietuvių. Jis reikalau- gas materialinės ir moralinės paramos, kadangi tai yra vien- telis lietuvių choras Europos že- myne, savo daina garsinąs mū- sų tautą.

Mano siūlymas: PLB nė ar BALFas imasi iniciatyvos atsi- kviesti „Darną“ į šį kontinentą, tuošiant JAV ir Kanados de- desnėse kolonijose jo koncer- tus. Gastrolės apmokėtų visas išlaidas, palikdamos taip pat pelno jų ateities darbui, būti- niausiom išlaidom, gražesnei re- prezentacijai. Šiandieną, choro dalyvės negali pasipuošti kaip Toronto „Varpo“ moterys, keisdamos tautinius rūbus, ant- roje dalyje, į balines sukneles. Jos apsirengusios labai kukliai — tamsiais sijonėliais, baltom- bliuzelėm, skirtingo kirpimo skirtingos medžiagos kokybės. JAV ir Kanados lietuvių dainų šventei pakviesti jau kiek vė- loka, tačiau 1961 m. rudens se- zonui — tikrai daug laiko. To- ks pakvietimas priduočių cho- rams daugiau entuziazmo dar- be, daugiau pritrauktų naujų žmonių, dainos mėgėjų, į vie- nintelį lietuvių chorą, taip neto- li esantį Lietuvos sienų.

Koncerto pertraukos metu, perdaviau vokiškai ir lietuviš- kai nuoširdžius linkėjimus nuo visų Kanados lietuvių, palinke-

damas „Darnai“ ir jos vad. mi- zikui M. Budriūniui, sėkmes jų užsibrėžtame kelyje. Tiesa, cho- ro vadovą ir kun. dr. J. Petrai- tį buvau sutikęs per savo prane- šimą Augsburgio lietuviams, perduodamas muz. M. Budriū- niui asmeniškų linkėjimus nuo red. J. Kardelio. Muz. M. Bud- riūnas prašė taip pat perduoti NL red. linkėjimus, daug svei- katos ir ištvermės jo sunkiame, bet kilniame darbe. Apie pusva- landį kalbėjomės, tačiau pasiro- dė, kad abu mūsų veikėjai, yra labai užimti, nes pav. kun. J. Petraitis nuo spalio 1 iki 23 d. savo volkswagen apvažinėjęs Stutgardą, Ulmą, Dillingeną, Augsburgą ir tt. padaręs ner- tris savaitės apie 4000 km. Abu skubėjo namo, nes kitą dieną laukė jų kasdieninis darbas.

Vėlai naktį grįžau atgal į Miuncheną. Pirmadienio rytą tęsiau savo tolimesnį maršrutą, išvykdamas į Austrijos Alpes, Innsbrucko miestą.

Rašydamas apie Vokittijos lietuvių, norėčiau kiek ilgau- sustoti ties viena

LIETUVIŠKA ŠEIMA, ATVYKUSIA NESENIAI IŠ LIETUVOS.

Pripuolamai ją sutikau, gėn il- gai pasikalbėjau apie pavergtus tėvynės gyvenimą. Nemnėsu pavardės, vietovės. Jie to iš- manęs prašė, kadangi dalis gi- minių yra pasilikę Lietuvoje.

Taigi, kaip gyvenama Lietu- voje? Jie atsakė, kad mūsiskė spauda tuo reikalu yra gan ge- rai informuota. O pats gyvena- mas susideda iš kasdieninio „kombinavimo“. Ne, tai ne vo- gimas. Nelaikoma tas nuodėmė. Paprasčiausiai, iš eilinės algos žmogus ar šeima pragyventi negali, kai tuo tarpu kombina- cijos priedas yra didesnis už mė- nesinį atlyginimą, duodas gali- mybę daugiau maisto nusipirkti ir kt. Nežiūrint didelės baus- mės — kalejimo, kombinuoja- tokį priedą kiekvienas. Čia man buvo duoti ir pavyzdžiai, kurie mane visiškai įtikino realumu ir Nukelta į 7-tą psl.

Taip glaudžiai, linksmai ir maloniai laiką galima praleisti tik tai Montrealio lietuvių Spaudos baliuje, koks šiomet, sausio 7 d. t. y. — ši šeštadienį įvyks puikioje Slovakų salėje. Žiūrėkite paskutiniame šio NL numere puslapyje apie tai plačiau.

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

7.

Viktorijos nuotaika, atvykus į darbą, iš karto pagerėjo. Kažkur nutolo ir Barvainis, ir namų rūpesčiai, ir net — kas bu- vo keisčiausia — vaikai. Viktorija vėl pasijuto tokia, kokia ji buvo jau gana seniai, prieš ištekdama. Jei dabar būtų buvusi vasara, ji lakstytų po skardį ir gaudytų drugelius. Tačiau buvo prasidėjęs ruduo, o jos laukė darbas. Mikroskopas. Mėgintu- vėliai. Blankai ir formulirai, kuriuos reikėjo užpildyti. Šlapi- mo analizės. Kraujo analizės. Eritrocitai, hemoglobinas, leuko- citai, eritrocitų nusėdimas. Ir miesto stogai lengvoje miglėlėje, tenai, už langų, slėnio apačioje. Kaip ten buvo gražu! Ligonis blankai buvo mažai ir gulėjo stalčiuose. Miesto stogai buvo dideli ir stiepėsi į dangų. Žinoma, žvelgiant iš čia, jie atrodė ne didesni už vaikų išrikiuotas degtukų dėžutes.

Ūmai, nei iš šio, nei iš to, Barvainienė prisiminė, kaip juo- kingai atrodė Adomėnas, karas žemyn galva Jaunimo sode. Juokingai? Ne. Tur būt, gaudžiai lyriškai. O gal juokingai ir lyriškai drauge; tai būna dažnai susiję.

Zvilgančioje mikroskopo rankenoje Viktorija pamatė atsi- spindint kažkieno akį; ji tučiuojau atsisuko ir tare lyg nuste- busi, lyg su priekiaistu:

— Bet ir tyliai gi vaikštai, Domicėle.

Domicėlė buvo laboratorijos sanitarė; jos vardas buvo idealus tokios kategorijos moterims — senyvoms ir malonaus- veido, paklusnioms ir žinančioms savo vertę, išlaikančioms pa- slaptį ir nevengiančioms papasakoti apie sudėtingą ligoninės gyvenimą. . .

— Aš net krankstelėjau, kad neišgąsdinčiau daktarės, — pasiteisino Domicėlė.

— Neišgirdau. Ką pasakysi?

— Direktorių kviečia.

— Ko jam iš manęs reikia? — Barvainienė visai natūra

liai nustebo; ji niekaip negalėjo susigaudyti, ko gali norėti iš jos direktorius. — Ar Butkus dabar savo kabinete?

— Koks Butkus?

— Juk pati sakei, kad kvietė direktorius!

— Visa bėda, kad direktorius jau ne Butkus, o Adomė- nas.

Barvainienė pajuto, kad jai nutvieskė skruostus, ir pasi- lenkė prie mikroskopo okuliaro, kad jos veido nepasiebtų Domicėlė. „Iš tikrųjų, ko jam iš manęs reikia?“

— Aš ir nežinojau, kad pas mus naujas direktorius. — abejingai pasakė Viktorija. Ji pakėlė galvą nuo okuliaro. Skruostai jau nebedegė. — Kalbėjo juk, kad Adomėnas bus terapijos skyriaus vedėju.

— O apsivertė viskas kitaip. Nuo šios dienos, pagal įsak- mą. Pati raštinėj mačiau. Bet jie dar dviese vaikšto, pareigas ar inventorių perdavinėja, supaisys ten juos.

— Tai gal mane vis dėlto kviečia Butkus? — pasiteiravo Viktorija.

— Ne, Adomėnas. O koks pagaliau daktarei skirtumas? Adomėnas, sako, visai neblogas žmogus. Tik. . .

— Kas per „tik“, Domicėlė?

— Na, galvą pernelyg augštai laiko, taip bent žmonėms atrodo. Greit patys įsitikinsim.

„Galvą augštai laiko? Neatrodė“, — pamastė Viktorija. Ir ūmai vėl prisiminė, kaip jis vakar karojo galva žemyn. Ta- čiau jai visai nebuvo juokinga.

— Ačiū, Domicėlė, nueisiu, kai baigsiu darbą.

— Sesuo Elena užbaigs, — pareiškė savo nuomonę sanita- rė. Ji žinojo, kad sesuo Elena daro analizės ne blogiau už gy- dytojus. Gydytojai irgi žinojo tą patį.

— Suspėsi ir Adomėnas, — tarė Barvainienė ir paėmė tirti sekantį šlapimą.

Tačiau darbas jai nebesisekė. Taip buvo įdomu, ko nori Adomėnas, kad viskas krito iš rankų. Vis dėlto ji padarė porą analizių ir nuėjo į tretinį kambarį. Tenai sėdėjo dar viena gy- dytoja, laboratorijos vedėja, ir kažką skaičiavo, žiūrėdama pro

mikroskopą. Įėjus Barvainienei, ji atsisuko, mirktelėjo akimis, sakydama: „Palauk, leisk man suskaičiuoti“, ir vėl įsikniaubė į darbą. Elena, senyva medicinos sesuo, skaičiavo hemoglobi- ną.

— Elenute, tu labai užsiėmusi?

— Kaip visada, daktare. Pati matot. — Po to pridūrė švel- niau: — Palikit viską ant stalo, padarysiu.

Viktorija į kiemą išėjo be apsiausto, tik su cralatu, ir tuo- jau pat ėmė to gailėtis, bet atgal nebegrižo. Viktorija nemėgo grįžti atgal. Po platų ligoninės kiemą siautėjo vėjai. Atrodė, kad jie atpučia iš visų pasaulio kraštų. Kartais, lyg kieno įsaky- ti, jie staiga liaudavos pūgti: tada pasidarydavo šilta. „Kokia atvira aikštė, — pamastė Viktorija, — ar nebuvo tik ji per daug atvira žmonėms, kurie slapstėsi čia nuo žemiškų pagundų. Bet juos dengė storos sienos, o mane perpučia visi keturi vėjai“.

Vienu metu saulę uždengė tamsiai mėlynas debesėlis, ir vė- jas numetė baltą Viktorijos kepuraitę; kol Viktorija ją pasivijo, vėjas sutaršė tankias plaukų garbanas. O prie terapijos pastato durų stovėjo Adomėnas.

„Kas gi ji čia atnešė?“ — n ebe įniršio pagalvojo Viktori- ja. Jai buvo pikta, kad Adomėnas matė ją lakstančią kaip ko- kią mergiotę. Ir čia dar vėjas taršė jos chalata, ir Barvainienė kas pora žingsnių sustodavo ir kovodavo su vėju. Pasisveikino su Adomėnu labai šaltai, Viktorija pajuto jam antipatią, gry- nai asmeninę, beveik fizišką; eidama ilgą ir vingiuotą korido- rium, ji pastebėjo, kad Adomėno ausys — didelės, o viršugal- vis praplikęs; lipdamas laiptais į antrą augštą, ji užgirdo, kaip Adomėnas sunkiai aluosja.

Adomėno kabinetas buvo ne kas kita, kaip nedidelė palata, kurioje stovėjo siaura kušetė, apdengta baltu patiesalu, treje- tas gilių odinių fotelių ir paprastas baltas ligoninės stolas. Ant stalo, lyg norėdami vieni kitus išstumti, sustingę grūmėsi ne- dicinos ir raštinės reikmenys: stetoskopas, telefonas, aparatas kraujospaudžiui matuoti, aplankai su bylomis. . .

Bus daugiau.

DAILININKO

KULTŪRINĖ KRONIKA

TRYŠ KARALIAI

JUOZO AKSTINO TAPYBOS PARODA

RASO DR. H. NAGYS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS XXII TOMAS JAU
ATSPAUSDINTAS

KALĖDOS, NAUJI METAI ISPANIJOJE

RAŠO DR. B. CIPLIAUSKAITĖ.

Gruodžio mėnesio 16, 17 ir 18 dienomis Aušros Vartų parapijos salėje vyksiu Juozo Akstino dailės kūrinių paroda buvo reikšminga keleriopa prasmė.

Lietuviškoji visuomenė Juozą Akstiną ligi šiol daugiausiai pažino kaip neeilinių gatvės scenos menininką: jo sukurti vaidmenys mūsų spaudos buvo augščiau įvertinti, o teatro žiūrovai jį laiko vienu pačių gėbiausiųjų jaunosios kartos aktoriumi.

Dailininką Juozą Akstiną mūsų kultūrininkai pirmą kartą artimiau pažino šiuo metu pavašarį Čikagoje, kur jis išstato didesnę kiekį savo tapybos kompozicijų. O šioje parodoje turime progos pamatyti 35 dailininko kūrinius, suteikusius progos apžvelgti didelę dalį jo kūrybos. Ir reikia pasakyti, kad Juozas Akstinas taipogi šioje meno srityje turi nemažesnių duomenų ir stiprų talentą.

Norisi pradžioje išskirti kelis idomius faktus. Girdėjome jau ilgą laiką (tebegirdime ir dabar) verkšlenimų ir nusiskundimų, kad Montrealio lietuvių niekuo nebesidomi, niekur nesilanką ir tt. Tiesa, kažkada kultūriniai parengimai nesusilaukė didesnės dėmesio ir nevisi užsimojimai buvo tinkamai paremti, tačiau — kaip šioji paroda vaizdžiai pademonstravo — kiekvienas tikrai skoningai suorganizuotas bei naujas kultūrinis įvykis žmonių sutraukia daug ir turi pasisekimo. Juozo Akstino paroda aplankusiųjų skaičius bei nupirktų kūrinių skaičius aiškiai liudija, jog mūsų dailininkai gali drąsiai tikėti savos visuomenės dėmesio bei paramos.

Pažymėtina, ta proga, labai skoningai ir idomiai sutvarkytos parodos patalpos — jos tiek ir naujoviškumo ir geros nuotaikos. Pažymėtina taip pat, kad mūsų žmonės, balsuodami už jį, labiausiai patikusį kūrinių bei įsipydami paveikslų parodė, jog jų skonis nėra toks jau šabloniškas ir siauras. Kiek vienu atveju neapsiriboja gubomis ir sentimentaliais vaizdais. Taigi, ir šia prasme pesimistai bei prokurorai nebuvo teisūs.

Pažymėję tokius kelis, neabejotinai šviesius faktus, pažvelkime trumpai į Juozo Akstino tapybą, kuri buvo išstatyta parodoje.

Prisiminė ankstyvesnę Juozo Akstino tapybą, turime pri pažinti, kad dailininkas yra pa

daręs neabejotiną pažangą. Jis subrendo, įsigijo pasitikejimą ir savo tapybinį braižą suvedė į kelis, vis labiau nusistovėjusius, stilius. Mūsų manymu, jo kūrinių sudaro apytikriai tris grupes. Pirmojon skirtime visus tapybos darbus, kuriuose dailininkas sugebėjo kūrinių kompoziciją ir koloritą suvesti į vieną sintetišką visumą. Juose ir dailininko piešinys (tam tikrą laiką buvęs gerokai problematiškas) rodo paprastą, organiską stilių, kompoziciją labai užtikrintą ir dėsningą, o koloritas perduotas viena, subtiliai ir jautriai modeliuota, spalvine skale. Pastaraisi momentai ypatingai vertas dėmesio, nes stipriausiai pabrėžia dailininko subrendimą ir kūrybinę discipliną. Prie tokių priskirtume: „Aprimusį pūgą“, „Šiaurės ežerų ruduo“, „Žiemos saulėlydis“, „Iš mokyklos“, „Raro tai“, „Kūčių naktis“, „Atodė kis“, „Jaunasis žiūrovas“ ir „Sisveikinimas“. Labai panašiai tokiu pat taupumu ir rūpestingumu, atlikti ir „Jaunasis žiūrovas“, „Krinolina“ bei (natūraliai) „Fleur du Mal“ ir „Gėlės ir vaisiai“. Didesnės tradicinio impresionizmo įtakos ir gausios spalvingumo radonės „Senamesčio gatvė“, „Vėsis mėn“, „Rudens maskaradas“, „Sodai žydi“. Lyg ir tarpiniai, tačiau tapybiškai labai idomi: du kūrinių „Magiškas miestas toli“ ir „Paparčio žiedas“ parodė dailininko lyrinį talentą atspalvi, kuris, beje, jautėsi ir visuose kituose ankščiau minėtuose kūriniuose. Lyriškumas yra neabejotinai vienas esminių Akstino tapybos elementų, jungęs bendron visumon pačią parodą ir skirtingesnius jos techniškus aspektus. Gebėjimas jungti tradicinį stilių su šiais simbolistinio formaliu naujovėm padarė šią parodą, be abejo, prieinamą didesniai skaičiai mūsų žiūrovų. Trečion grupė skirtime jau kiek manieringai stilizuotus kūrinius, akip „Pamaldos baigias“, „Rudens maskaradas“, „Hamletas ir Ofelija“, „Lisbon, mon amour“, „Hommage a Modigliani“, „Eskizas“.

Paroda paliko gerą, šiltą ir gaivinantį jausmą. Ir todėl, kad gabus bei talentingas dailininkas randa savo kelią ir braižą, ir todėl, kad mūsų lietuviškoji visuomenė taip gausiai ir entuziastingai dailininką priėmė. Balsavimo rezultatai (1. Kūčių naktis, 2. Versmė, 3.

ir atiduotas į rišyklą; apie sausio 10 d. bus pradėtas siuntinėti prenumeratoriams. Ši tomų redagavo dr. J. Girmius. Jis apima Pareiškimas — Pinay. Se kanti tomą red. dr. J. Puzinas, jam priklauso Pl — Rh.

XXII tomo svarbesni straipsniai: Paryžius, parlamentas, paroda, partija, partizanai Lietuvoje 1919-20, antroje bolš. okupacijoje, pasaka, Pašaminė, pašarinės žolės, Pašausės kolegija, paštas, paštininkų s-ga, Pašūšvys, Pašvitinys, Patariė, Patersono lietuvių, patriotizmas, paukščiai, Pavasarininkai, paveldėjimas, Pavergtosios Jungtinės Tautos, Pax Romana, Pažaislis, pažinimas, Pečkauskaitė M., Pedagogika, pasamonė, pasaulėžiūra, pasauliniai karai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Pascal, B., pasienio policija, pasiuntinys, Penicilinas, pensija, Perkūnas, perkūnargis, Perloja, persekiojimo iliuzija, Persija, Peru, Pastalozzi, J. R., Petkevičiūtė G., Petrapiilo lietuvių seimas, paskolos lėšos, Paskutinė Vakariė, Pastoris, B., Pastoracija, Pastovis, Pasvalys, pasaulio taika, Petrusas Kipras, Petro ir Povilo bžn., Vilniuje, Picasso, Pienocentras, Pieno Lašo Draugija, Pietų Afrikos Sąjunga, Pietų Amerikos literatūra, Pilėnai, pilikalnis, pilietybė, Pilsudskiai, Pilviškiai.

MIRĖ PAVYZDINGA LIETUVĖ URUGVAJUJE

Gruodžio 12 d. Urugvajaus sostinėje, Montevideo, mirė „Keleivio“ ir „Argentino Balso“ bendradarbio Miko Krasinskio sesuo Anela Krasinskaitė-Lisauskienė, sulaukusi 60 metų amžiaus.

Anela ir Petras Lisauskai atvyko į Urugvajų 1927 m. ir atsisvežė 6 metų dukterį Danutę iš Krušiūnų kaimo, Alytaus apskrities.

Ūkanų gobelenai, 4. Žiemos saulėlydis ir 5. Aprimasi pūga) ir draugiška kritika tebūna Juozui Akstinui atpildas jo darbų. Padėka menininkui, kurinčiam ir įjėskančiam savo kūrybinės išraiškos ir savo gyvenimo prasmės.

Nesinori baigti šių trumpų pastabų trafaretiniu linėjumu. nes Juozui Akstinui užsiedę mo gana ir talento duota, todėl jis — kaip ši paroda akivaizdžiai liudija — eina geru ir tikru keliu.

Henrikas Nagys.

Paskutiniuoju metu buvo gerai susitvarkiusi ekonomiškai ir būtų galėjusi ramiai gyventi, bet užklupo liga ir mirtis atskyrė iš gyvųjų tarpo.

Urugvajuje paliko vyras Petras, duklė Danutė Lisauskaitė-Balčytienė, brolis Mikas Krasinskis ir kitų giminių, o Lietuvoje brolis Jurgis Krasinskis Palaidota gruodžio 14 d. Cementerio del Cerro kapinėse.

A. G.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

L. Dambriūnas. LIETUVIŲ KALBOS VEIKSMAZODŽIŲ ASPEKTAI. Lietuvių Enciklopedijos leidyklos leidinys. 160 pusl., kaina 4 dol. Leidinys gautas Nepriklausomos Lietuvos redakcijoje — 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada, arba Liet. Enciklopedijos leidykloje — 265 C Street, So. Boston, 27, Mass, USA.

Nidos knygų klubas. 1961 METŲ SIENISIS NUPLĖSIAMAS KALENDORIUS. Kiekvienai dienai, su vardais ir pasiskaitymais. 366 lapai. Kaina 1 doleris. Gaunamas adresu: 1, Ladbroke Gardens, London, W. 11, Great Britain. Leidinys labai praktiškas ir lengvai atsiunčiamas.

TRUPMA DAINUOJANČIO MECHANIZMO ISTORIJA

Pirmasis garsą įamžino Edisonsas. 1877 m. jis išrado fonografą. Tačiau garso fiksavimo principą žinojo ir kiti. Keletas žmonių nepriklausomai vienas nuo kito ir beveik tuo pačiu metu sukūrė garsą atgaminantį aparatą, kuris pagaliau buvo patvirtintas gramofonu.

1877 m. balandžio 30 d. prancūzų poetas Šarlis Kropateikis mokslų akademijai užključutą vokalą. Mokslininkai laisvo lauko laisvui atplėsti teradą gruodžio 3 d. Ten buvo ne eilėraščių, o techninio originalaus prietaiso žmogaus kalbai užrašyti ir atgaminanti aprašymas. Prancūzai pavėlavo. Tų pačių metų lapkričio mėnesį vokiečių inžinierius Emilis Berlineris, emigravęs į JAV, išsiėmė patentą gramofonui.

Skirtingai nuo fonografo gramofone garsas užrašomas ne vaškinuose fonovėlenėliuose, kurių negalima padauginti, o kietuose, lengvai presuojamose diskuose — plokštelėse. Garso užkonservavimas diske buvo nepakitęs iki šių dienų. Per 70 gramofono egzistavimo metų tekito paties gramofono konstrukcija.

Kaip ir kiekvienam krikščioniškam krašte, Ispanijoje Kalėdos švenčiamos su pasirašymu iš anksto ir didele linksmybe.

Idomu ir skirtinga nuo mūsų papročių juose tai, kad tik retam name, ir tai tik paskutiniųjų metų begyje, galima užtikti eglutę. Kalėdų eglutė juk tik apie 15 št. pasirodė, o ispanai teigia, kad jie šventėms jau nuo senesnių laikų savo tradicijas sukūrė. Toki eglės neprijijimą gal ir tuo būtų galima aiškinti, kad tų medžių pas juos, ypač pietuose, negausu. Be to, tautoms, kurios sniego lyg ir nepažįsta, ir visas eglutes papuošimas jau nebe toks natūralus atrodo. (Atsimenu, kaip keistai mane per vienas Kalėdas nutiekė Karibų jūros salose sidabriniais siūlais ir „angelų plaukais“ papuoštos palmės...)

Tad eglės vietoje ispanai savo didžiausiam kambaryje stato prakartėlę. Prieš Kalėdas tur gus būna užverstas būdomis, kuriose pardavinėjamos figūrėlės tvarto dalys ir net šienas gyvuliams. Kai kuriuos namuose, kur nors vienas šeimos linkęs prie meno, tos figūrėlės pačių gaminamos. Tai beveik toks pat menas, kaip mūsų kiaušinių marginimas, nes jas ne tik padaryti, bet ir apvilkti ir plaukus pridėti bei sukuoti reikia. Kartais tokia prakartėlė užima pirmą kambario ir tikrai pasiekia meno kurinio lygio. Gi tuoj po švenčių vienam Madrido muzė

rukcija. Pirmieji gramofonai buvo gramėzdžiškos dėžės su ilgu išoriniu garsintuvu. Mechanizmas reikėjo sukti ranka. „Ši mašina neturi jokios atei ties“, — šitaip apie Berlingerio išradimą atsiliepė Edisonsas. Tačiau, nepaisant daugelio rūkumų, gramofonas greit paplito. Tik po ilgų įieškojimų, adatos laikiklį pritvirtinus tiesiog prie membranos, tonas iš karto pagerėjo.

O iš kur atsirado šis žodis? 1907 m. vienas prancūzas Maskvoje įsteigė ypatingų gramofonų fabriką. Šiuos gramofonus atvykėlis pavadino patefonais. Jis buvo brolių Pate prancūzų firmos atstovas. Pavadinimas pasirodė tvirtesnis už pačių naujieną. Dabartiniai patefonai ne kiek nepanašūs į kitados populiariosios firmos dirbinius.

Patefonas — paskutinis šios išmirštančios genties vaikas. Jį keičia radiolas, elektrogramofonai, magnetofonai. Aš tematau apniukusios laukuos.

juje būna išstatomos pačios gražiausios iš jų, ir vaikų eilės joms pamatyti nieka nesibaičia.

Neturėdami sniego, ispanai vaikams nei apie Kalėdų Senį, kuris stirnų traukiamomis rogėmis atvažiuoja ir per kamina dovanas sumeta, pasakyti negali. Ispaniškai visai nežino, kad to kia raudona kostiumu apsivilkusi ir nuo šalčio paraudonavusia nosimi būtybė egzistuoja. Jie iš viso jokių dovanų per Kalėdas negauna, tai ir to laikymo visai nepažįsta. Jų didžioji die na ateina daug vėliau — tik per Tris Karalius.

Kūčių ispanai taip pat nepažįsta, bent tokių, kaip mes jas suprantam. Kristaus užgimimo laukimas jiems tik linksmybės šventė, ir visą vakarą vaikai ir suaugę, ypač neturtigesniuose rajonuose, vaikšto su specialiai šventei paragamintais būbunais ir švilpynėmis ir laukia ženklų dar didesniais triukšmų pakel

Idomu tai, kad pas juos Kūčių, (kurias jie vadina „Gerąja Naktimi“) vakarienė, taip pat svarbesnė, negu kaledinė puota. Tai taip pat grynai šeimyniška šventė, ir tą vakarą net ir skurdžiausioje pastogėje nerūksta geresnio kashio ar vėno iš jų tipingiausių skanėstų... „turron“ (iš riešutų ir kiaušinių pagaminamas saldumynas) — tuo pasirūpina turtingesni kaimynai.

Dar nevisai nurimus Kalėdų garsams, prisiartina Nauji Metai, ir čia ispanai ir vėl turi tradiciją, kurios jokiam kitam krašte (išskyrus kitus ispaniškai kalbančius, į kuriuos paprotys persimetė iš Ispanijos) neteko užtikti. Išgert šampano taure girdint laikrodį mušant dvyliką valandą būtų per daug paprasta: jie net nepajustų praėjimo iš vieno į kitus metus. Tradicinis ispaniškas sutikimas, tai paduot kiekvienam po lėkštelę, ant kurios padėta dvylika vyrų uogų ir stengtis su kiekvienu varpo dūžiu vieną iš jų suvalgyti. Tik tas, kuriam pasisekė (ir tai nėra taip lengva), gali tikėtis tikrai gerų naujų metų su visų norų išsipildymu.

Ypatingai idomu tą naktį nu eiti į senojo Madrido centrinę aikštę, kur susirenka visi, kurie neturi namų ar draugų. Ji visuomet pilnutėlė, ir kiekvienas stovi susikaupęs su savo dvylika uogų ir laukia pirmojo Vyriausiojo rūmų laikrodžio dū Nukelta į 5-tą psl.

JOHANN WOLFGANG GOETHE

FAUSTAS

7.

FAUSTAS

Palaimintas šioj žemėje tasai,
Kas tikisi nepaskęsti jūroj melo!
Tai, ką mes žinom, nesvarbu visai,
O ko nežinom, tai svarbu be galo.
Tačiau nedrumskim širdgėla aitra
Šios valandos didingio gėrio.
Žiūrėk: stogai ir tolina giria
Vakarėje pašvaistėj vaiskiai žeri.
Diena prabėgo, spindulių skaidriu
Kitų kraštų padangėj saulė šviti.
Kodėl, kodėl sparnų aš neturiu,
Kad ją galėčiau pasivyti?
Kaip aš gėrėčiausi nuausvintais kalnais,
Žalia lomų danga, rūku pilkuoju,
Upeliais, gurgančio sidabro sklidiniais —
Romais gamtos vaizdais po mano kojų!
Uolų gūbriai negąsdina manęs,
Jie laisvo paukščių kelio neužgožia;
Aš jau regiu nežinomas marias
Ir įlankų saulėtą grožį.
Antai šviesos nešėja amžina
Už horizonto tyliai nusileido,
Bet aš ilgiuosi dar labiau jos veido,
Aš noriu džiaugtis jos liepsna,
Žiūrėti apačion į jūrų plynę,
Beribį dangų jausti viršuje,
Matyti priešais rytmečio žydrynę
Ir naktį iš paskos... Graži svaja!
Besparnis kūnas geidžia veltui
Įvykdyti sparnuotus troškimus...
Mes mylim žemę; bet ar kas iš mūsų
Tenai, augštyne, mieliau nepasikeltų,
Kai vyturys melsvų dausių gelmėj

Ant pievų lieja savo giesmę skardžią,
Kai, oru plaukdamas ramiai,
Erelis tupia ant miškingo skaldžio
Arba kai gervės klegančiu pulku
Į gimtą šalį skrenda virš laukų

VAGNERIS

Užaina keistas ūpas neretai man, —
Vienok tokių geismų aš nejaučiu.
Manęs netraukia nei miškan, nei kaiman,
Ir nesvajioju pasiverst paukščiu.
Bet kokį nuostabų radau aš dvasiai peną,
Kokia man gyslom šiluma srovėna,
Kada šnekuosi vienas su knyga:
Skaitau, sklaidau, ant tomo tomą kraunu,
Žiemos naktis man rodos neilga;
O jei dar retą pergamentą gaunu,
Pasijuntu lyg rojuje staiga.

FAUSTAS

Esi laimingas, kad iš seno
Tik vieną šitą aistrą težinai!
Deja, dvi sielos manyje gyvena
Ir tarp savęs kovoja amžinai:
Viena, į žemę šią įsikabinus,
Tarnauti kūnui trokšta, o kita,
Prakilnesnių siekimų apimta,
Nenugalimai veržias į žvaigždynus.
O, slėpiningos dvasios, jeigu jūs
Tikrai plevenate tarp ūkanos auksinės, —
Išlaisvinkit mane iš tos kankynės,
Atverkit man akiračius naujus!
Jei aš turėčiau stebuklingą skraistę,
Kuriam nuskrist galėčiau kur geidžiu, —
Jos niekad, niekad nesutikčiau keisti
Net į mantijas karalių išdidžių.

VAGNERIS

Nešaiki tų siaubūnų; jų daugybė
Tolydžio zuja sukasi ore.

Tai jie, viršum žmogaus galvos pakibę,
Grūmoja tartum ietimi aštria.
Čia iš žemių atplūsta jų kariuonos
Ir atneša mums vėtras ir šalčius,
Čia iš rytų su tyrų vėjais biauas
Ir lyg skėriai sugrauzia tau plaučius;
Čia iš pietų, ugnim padvelkę,
Jie siunčia pulką degančių sausrų,
Čia liūtim plūptelia iš vakarų
Ir žydinčias lankas paverčia pelke.
Atvykę lyg dangaus pasiuntiniai,
Į spąstus jie tave gudriai įtraukia
Ir gerinas, ir kužda tau lipšniai,
Pridengę savo kėslus meilės kauke...
Bet metas eiti: daros nejauku;
Sutemo, žemė gaubiasi rūku.
Kai leidžias vakaras ir viskas jau nurimo,
Taip malonu sugrįžt namon! —
Tačiau ko žiūrite nustėrę tamsumon?

FAUSTAS

Žvelk: juodas šuo trasioja po arimą.

VAGNERIS

Aš pastebėjau tat seniai.

FAUSTAS

Ir ką gi apie jį tu pamanei?

VAGNERIS

Kad tai gauruotas paprastas šuva,
Kurs pagal pėdas ieško savo pono.

FAUSTAS

Jis bėga apsuksui, į vieną šoną,
Artėdamas prie mūsų palengva,
Ir, pažiūrėjus atidžiau, atrodo,
Jog žiežirbos jam trykšta iš paskos.

VAGNERIS

Jūs apsirinkate. Vien šunį juoda

Aš tematau apniukusios laukuos.

FAUSTAS

Jisai, man regis, ieško būdų,
Kaip burtų tinklan įvilioti mus.

VAGNERIS

Neradęs šeimnininko, mato mudu
Ir šokčioja aplinkui neramus.

FAUSTAS

Štai jau visai arti, prie mūsų plakasi!

VAGNERIS

Tai šuo — ir joks vaiduoklis. Kas per šnekos?
Jis urzgia, kraipo uodegą, tuoj ims
Laižyt rankas, kaip įprasta šunims. ...

FAUSTAS

Na, ko baidais? Eik šen, kvailiuk!

VAGNERIS

Juokingas padaras! Tu atsiskuk —
Ir pagarbiai jis atsisotus;
Žodelį tark — jis leteną paduos;
Numesk jam kokį daiktą — atgabens
Ir net ištrauks tau lazdą iš vandens.

FAUSTAS

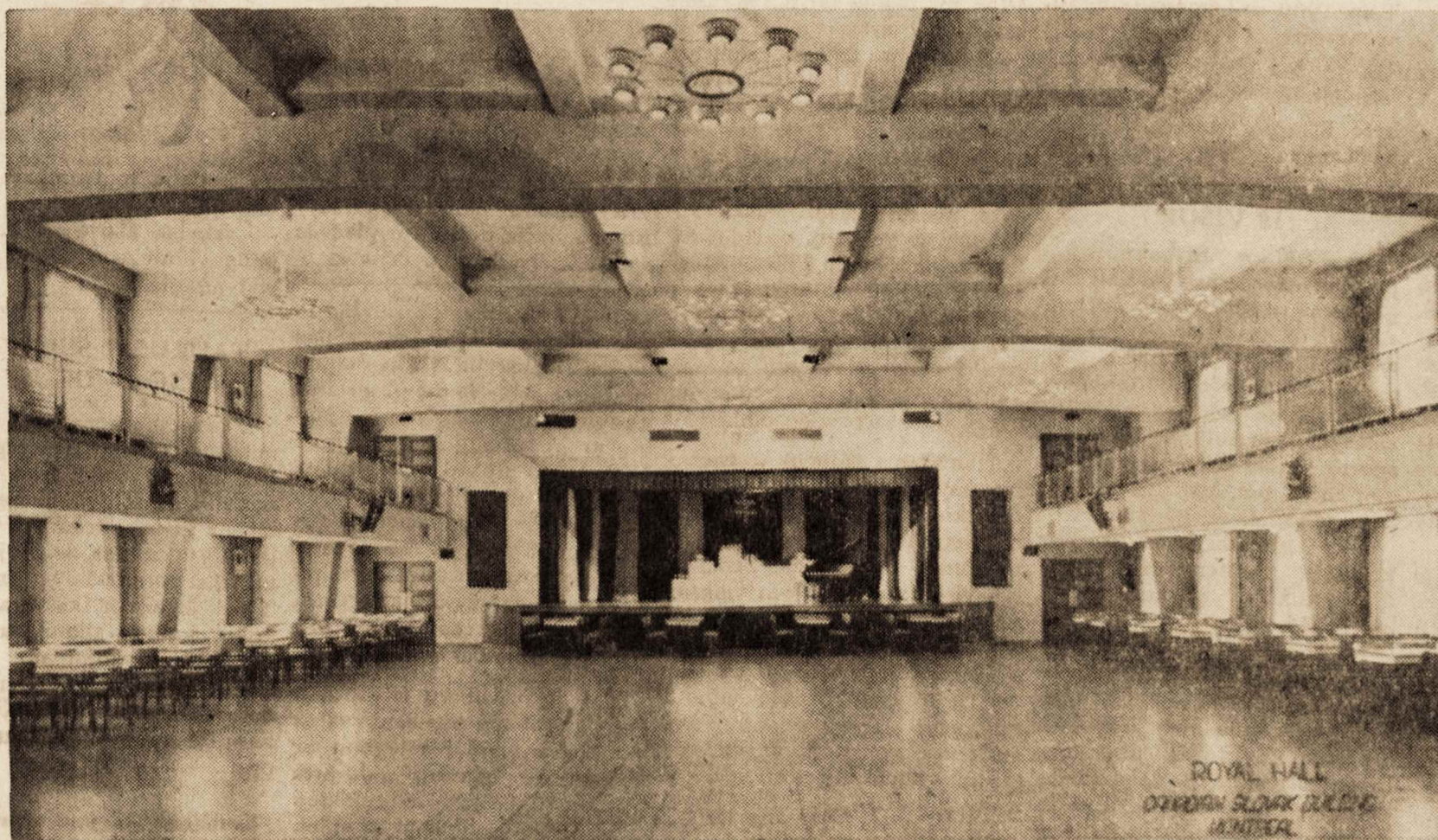
Taip, nieko paslaptingo čia nėra, —
Tai paprasčiausia dresūra.

VAGNERIS

Turėt protingą šunį nesibodi
Išmintingiausi vyrai. Duodu žodį,
Sarmatos tau nepadarys
Tasai žvitrus studentų mokiny.
(Ieina į miesto vartus).

Bus daugiau.

„N. L.” Spaudos Balius - sausio 7 dieną puikiojoje Slovakų Salėje: 7220 Hutchison St.

Šioje, gražioje ir patogioje salėje, Karališkoje Slovakų salėje, sausio 7 dieną, ši šeštadienį, įvyks pirmasis šių metų balius, kuris yra vienintelis toks balius Montrealy ir yra didžiausias viso sezono parengimas. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti su savo pažistamais, draugais, artimaisiais.

LONDON, Ont.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Londono šeštadieninė ir vakarinė lietuvių vaikų kluba Kalėdų eglutė bus 1961 m. sausio 7 dieną mokyklos patalpose. Pradžia 4 val. p. pietu.

Kaip ir pernai, eglutės rengė jai (dovanėlių sutelkimas ir kt.) — yra vietos skautai ir jų rėmėjai.

Mielųjų tėvelių labai prašom su vaikais į šią mažųjų šventę gausiai atsilankyti. Dovanėles atneš Kalėdų Senelis ir tėveliams tuo rūpintis netaik.

PARENGIMAS

1961 m. vasario 6 dieną Londono miesto moterų muzikos klubas Technikos mokyklos auditorijoje rengia klasikinės muzikos ir solistų koncertą.

Malonu pažymėti, kad koncerto programoj dalyvaus, kaip kad minėtas klubas pasitelbė, ir lietuvių kilmės baritonas. Jis, girdi, šiuo metu veikia su New Yorko operos grupe. Reikia spėti, kad tai bus londoniškiam gerai pažįstamas ir mielas mūsų solistas Vaclovas Verikaitis.

Plačiau apie tai kitą kartą.

DARBO PROBLEMOS

Oficialus pranešimas sako, kad Londono mieste šiuo metu yra arti 6 tūkstančių bedarbių. Reikia manyti, kad tikrąjį šį skaičių yra didesnis, o tai tik

rai nelengva problema žiemos metu.

L. E-tas

SALPOS REIKALAI

Londono mažytė kolonija neįstengia viskuo pasižymėti, bet visgi jai ne veltui priklauso dvasinio ir artimųjų šalpos — radaro vardas.

Štai per 1960 m. Apylinkės B-nės V-ba suregistravo, kad Suvalkų trikampi lietuviams (Punkskas ir apylinkės) londoniškiam pasiuntė per šimtą siuntinių. Ypač reikia pabrėžti, kad viena tautietė, kuri negalėjo atnešti, kad jos pavardė būtų skelbiama, (pasigėrėtinai kuklumas!) nusiuntė net 64 atskirus siuntinius. Ji gavo gausų padėkos laiškus. Jai iš Punksko atėjo vis naujų laišku, o ji tuoju pradeda rūpintis ir sukomplektuoja naują siuntinį šalpos reikalingiems. Mat ji laikosi senos patarlės — geriau yra duoti — negu prašyti. Ačiū jai.

L. E-tas.

ISPŪDINGA NEŽINOMOJI

Šio gruodžio 10 dieną Detroito lietuvių diamos sambūris, su dovaujamais režisores Z. Arlauskaitės - Mikšienės, mūsų skautų ir rėmėjų pakviestas, lankėsi Londone, Ontario, ir Čia Bibliotekos auditorijoje dave A. Bisson'o 4 veiksmų dramą — „Nežinomoji“.

Šis veiklas su pasisekimu statytas dar Nepriklausomoje Lietuvoje. Išėjimoje režisore Arlauskaitė - Mikšienė, kaip premjerą, davė jį Londono lietuviams. Žinoma, reikia manyti, kad kalas daug kur bus dar pakartotas.

Dažnai patys kalbame, girdime nusiskundimus, skaitome spaudoj, kad mūsų jaunimas išslysta iš mūsų tarpo, savais keliais bando pasukti. Žiūrint į režisores Z. Mikšienės sutelktą dramą sambūrį iškyla visai priešingas vaizdas. Daugiau kaip 50 proc. visų sambūrio veikėjų — mūsų žaliasis jaunimas — moksleiviai, studentai, organizacijų vadovai. Jiems visai pakeliui su veterane — režisore. Jie tokie pat, kaip ir j, pasižvelgteliai ir entuziastai, smagus savaitgalius ir kitus malonumus iškeičia į tautinį darbą. Jų nebaido ilgos, varginančios kelionės (Detroitas — Clevelandas, — Chicago, Londonas, Torontas). Jie su gyvu lieuvisku žodžiu mieliai kalbėja visur, kur būna pakviesti. Garbė ir pagyrimas jiems!

Ryškūs ir sektini mumms paįvyzdžiai — režisore ir jos tautininkai — senimas, mokėję tokį sambūrį sutelkti.

L. E-tas.

TRYŠ KARALIAI...

Atkelta iš 4-to pusl.

žio, kuris transliuojamas ir per radio. Toj didžiulėj panašiai nusiteikusių žmonių minioje kas nesijaučia vienišas. Gi sutikti Naujus Metus be tradicinių vynuogių, ispanui atrodo bėsi tragedija.

Kalėdų švenčių užbaigimas — Trys Karaliai — Ispanijoje itin svarbi diena. Tik šių išmančių atėjimas atneša jiems visas kalėdines dovanas. Faktinai, tai irgi sena ir labai logiška, iš pačios bažnytinės istorijos išsivysčiusi tradicija. Taip, kaip trys įvairių kraštų karaliai nešė dovanas naujai užgimusiam Kristui, jie jas neša ir kiekvienam vaikui. Tos dienos išvakarėse prie kiekvieno kambario durų išsiriškioja batai, o rytą pabudus pirmoji mintis skrenda prie jų. Ir jei dažnas iš mūsų net karalių vardų nežino, sunku atrasti ispanišką, kuris suklystų, aiškindamas, kura iš jų buvo juodas, kuris baltas, ką ir kodėl kiekvienas jų Viešpačiui nešė. Taip Trijų Karalių diena ir vėl pradeda kaip reikės minga ir linksma švente, suburianti visą šeimą, ir tik visiems džiaugsmingų balsų aidams nutilus, sugrįžta kas į darbą, kas į mokyklą, ir pradeda laukti

Praėjusiųjų metų Spaudos baliuje tautinį drabužį laimėjo Ponia Krikščionaitienė. Kas laimės šių metų Spaudos baliuje tautinį drabužį, kurį Dailininkė A. Tamošaitienė sudarė iš jos parodai sukurtų gražiausių audinių?

St. CATHARINES, Ont.

KALĖDŲ EGLUTĖ

St. Catharines Liet B-nės v Tėv. B. Mikalauskas yra paruošęs tai progai specialų vaidinimą. Kalėdų Senelis apdovanos vaikučius dovanėlėmis. Įėjimas nemokamai. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

B-nės Valdyba.

ONKLOGIJOS MOKSLINE KONFERENCIJA

įvyko Vilniuje. Pranešimą paskaitė laktikos ir gydymo klausimus darė gyd. Telyčėnas. Apie ko referavo gydytojai P. Norušas, P. Makariūnas, A. Dargėla, O. Vaitkevičius ir kiti. Bėgiamajame posėdyje buvo svarstomi vėžio gydymo būdai: kalizacijos, sergamumo, profilaktikos ir gydymo klausimus.

jos pasikartojimo sekanciais metais.

B. Ciplijauskaitė.

AUKOK BESIMOKANČIAM JAUNIMUI — VASARIO 16 GIMNAZIJAI

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVEJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941 76/9 George St., Ville LaSalle. Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVEJAS

AUGSTOS KOKYBES

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausias vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Quincaillerie Jacob Hardware

REG'D.

Specialybė: DOVANOS

7610 Central St.

LaSalle.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal.

Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiute RA 7-4097

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

St. No DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

1960 M. OLIMPINIAI ŽAIDIMAI

įrašyti į istorijos lapą. Tačiau sportinės spaudos puslapiuose ne kartą grįžtama prie Romios daromi komentarai, išvados ir net pasiruošimai 1964 m. žaidimams Tokio mieste.

Mums, lietuviams, vertėtų dar kartą prie jų sustoti, nes ir mūsų tautiečiai dalyvavo Sov. S-gos rinktinės sudėty ir iško vojo medalių ir taškų. Įdomu būtų palyginti Lietuvos sportininkų pasirodymą kitų SS pa vergtų tautų tarpe. Geresnio vaizdo sudarymui, lietuvių sportininkų pasirodymą pavaizduo simė lentelėje:

Tauta	Taškai	Medaliai
1. Ukraina	184	25
2. Gruzija	36	5
3. Gudija	26	3
4. Lietuva	10,5	2
5. Armėnija	9	1
6. Turkmenija	5	1
7. Estija	5	1
8. Latvija	4	1
9. Tadžikija	3	—
10. Kirgizija	2	—

Kaip matome, Lietuva su rinko daugiau taškų už Latvijos ir Estijos sportininkus kartu, o 16-kos „respublikų“ tarpe, ji atsistojo 5-je pietoje (pir mi buvo rusai). Tai gražus mūsų siškių pasirodymas, atsiėktas dė ka geriems N. Lietuvos laikų sportininkams, kurie paveręto je Lietuvoje eina trenerių pa reigas. To negali užginčyti net ir komunistai, nes pav. B. Zala gaitytės — Kalėdienės trenerių yra N. Lietuvos laikų sportininkas L. Puskunigis. Nėra kal bos, kad ir 1964 m. mūsų sportininkus matysime Japonijoje. Tad su viltimi žengdami į 1961 m. mes tikime, kad jau 1964 m. mūsų sportininkai taškus ir meda lius atvež į laisvą Tėvynę.

JAPONIJOS OLIMPINIS KOMITETAS

nutarė iš žaidynių programos išbraukti baidares ir penkiakovą. Jų vieton jie siūlo įrašyti judo ir tinklinį. Griežtai užprotestavo Kanada, pareikšdama, kad baidarių sportas yra labai popu larus Š. A. kontinente ir Europoje. Tačiau japonai tvirtai lai dosi savo nusistatymo argumen tuodami, kad baidarės yra labai ie populiarius ne tik Japonijoje, bet bendrai visoje Azijoje.

PASAULIO SUNKAUS SVORIO BOKSO RUNGTYNĖS

nustatytos kovo 20 d. Miami Beach. Rengėjai čia garantavo 1 milj. dol. pajamų, kai tuo

tarpu New York, Los Angeles — anksčiau numatyti miestai — biznieriems nieko neatsake. Abu boksinkai — amerikietis F. Patterson ir švedas I. John son jau pradėjo treniruotes.

TRUMPAI IS LIETUVOS

— Lietuvos stalo tenisininkai pralaimėjo Prahos rinktinėi 3: 5, o moterys laimejo pergale 3:1.

— Kauno Žalgirio moterų rankinio komanda atstovaus S. S-gą Europos pirmenybėse. Pir mas rungtynes jos turės žaisti prieš norveges. Tačiau Skandi navės atsisakė nuo rungtynių tuo pačiu užskaitant laimėjimą lietuvaiteis. Jos automatiškai pateko į sekantį žaidimų ratą, kur jas laukia Lenkijos neiste ris — Krokuvos komanda.

— Vilniuje, Liejyklos g-vėje (atrodo, buv. lenkų okupacijos laikais lengva žanro teatre) ati darytas uždaras lengvaale čiams stadionas — maniežas. Pirmose rungtynėse atsiėktos gan silpnos pasekmės. Išskirti na Vytauto Jaro pasekmė ratu lio stūmimo — 17,18 m.

— Lietuvos stalo tenisininkai vieši Čekoslovakijoje. Jie laimėjo prieš Slovakijos rinkti nę 5:2 (vyrai) ir 3:0 (mote rys), o prieš antros lygos ko mandą Prostejovo m. 5:3 ir 3: 1. Be pralaimėjimų buvo A. Saunoris ir 12-metė L. Baiaisy tė. Lietuvius dar laukia rungtynės su CSR rinktine ir didelis turnyras Adamovo mieste.

— Stalo teniso turnyrą Tel siuose laimėjo Grybauskas ir Jurbutaitė.

— Krepšinyje rungtyniavo Kauno ir Vilniaus rinktinės. Mergaičių susitikimą laimėjo sostinė 54:51, jaunių — Kau nas 91 : 82, kuris taip pat nuga lėjo sostinė moterų susitikime 38:35 ir vyrų 100:57. Įdomus buvo sporto veteranų susitiki mas, kuris taip pat baigėsi kau niečių laimėjimu 39:34. Kauno veteranų rinktinę sudarė Butau tas, Lagunevičius, Vilimas, Lu košaitis ir kt., o sostinė atstova vo V. Saunoris (pelnė daugiau siai taškų) Kilšauskas, Grinber gas, Burneika, Paberžis, Litvi nas ir kt.

— Žemės ūkio Akademijoje pasibaigė tarpfakultetinės var žybos 12-oje sporto šakų. Tau rės iškovoję mechanizacijos fa kulteto studentai, palikdami antroje vietoje pereitų metų nu galėtoją — agronomijos fakul tetą.

SS-gos šachmatų pirmeny

Bukime sveiki!

Rašo Dr. V. Tercionas

SENŲ SMONIŲ SVEIKATOS PROBLEMOS

Dėl medicinos pažangos mūsų laikais žmogaus gyvenimas tiek pailgėjo, kad senų žmonių skaičius tapo žymiai didesnis. Taip 1900 m. žmogaus vidutinis amžius JAV siekė 47 metų, o 1950 m. pakilo iki 67 m., per bėse Rygoje vilnietė Vilhelma na Kaušlaitė nugalėjo buv. pa saulio meistrą O. Rubcovą.

IS VISUR

— Anglijos futbolininkai — profesionalai graso streiku, jei gu jiems nebus pakeltas atlygi nimas už žaidžiamas rungtynes.

— Kovoje prieš alkoholizmą Prancūzijoje yra padarytas vy riausybės sprendimas, kad visi sporto klubai savo patalpų ne gali turėti ten, kur yra parduo dami alkoholiniai gėrimai.

— Pietų Amerikos moterų krepšinio pirmenybės laimėjo Čilės rinktinė, įveikusi Brazi liją 51:46.

— Lenkijos krepšinio pir menybėse be pralaimėjimų ei na Poznanės Lechas. Šis nues tas ir prieš karą buvo Lenkijos krepšinio tvirtovė, duodama Lenkijos rinktinėi daugiausiai žaidimų pirmenybėse Rygoje ir Kaune, o jos meisteriu buvo KPW komanda.

— Vokietijos futbolo rinkti nė Sofijoje pralaimėjo bulga rams 2:1.

TURNYRĄ LAIMĖJO PR. GILDYS

Geriausių dešimties Š. Ameri kos lietuvių stalo tenisininkų turnyrą Clevelande laimėjo To ronto Vyčio atstovas Pr. Gvil dys. Tolimesnes vietas užėmė: 2) J. Nasvytis (Clev. Žaibas), 3) St. Navickas (Hamilt. Ko vas), 4) J. Šoliūnas (Detroito Kovas), 5) Z. Stanaitis (Ha miltono Kovas).

NAUJAS SPORTAS

Jau išėjo iš spaudos naujas tremties Sportas, kuriame rašo red. K. Čerkeliūnas, Z. Puzi nauskas, J. Šoliūnas, B. Ketar akis, J. Jašinskas, A. Tamuly nas, A. Daukša, Pr. Mickevi čius ir kt. Laikraštis daro labai gerą įspūdį. Pageidaujama nors trumpo skyriaus mūsų jauniems sportininkams, kurie ms filosofiniai straipsniai yra „neįkandami“.

NAUJAS LEIDINYS

Vilniuje išleistas sportinių no velių rinkinys „Ketvirtis milio no“. Jame yra 11 novelių ir au toriais K. Čapek, Kipling, E. Hemingway ir kt. Knyga turi 260 psl. Popieris blogas, nevy kęs dail. Š. Šimulyno viršelis.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.
Victor D. ALKSNIŠ
Advokatas — Notaras
62 Richmond St. West
(Kampus Bay ir Richmond)
Room 901,
Toronto, Ont.
Telefonas EM 2 2585

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKAS ŠEIMAS
Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuvištes savo aplinkumoje, tesikreipia adre su: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

A. E. McKAGUE
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 North Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

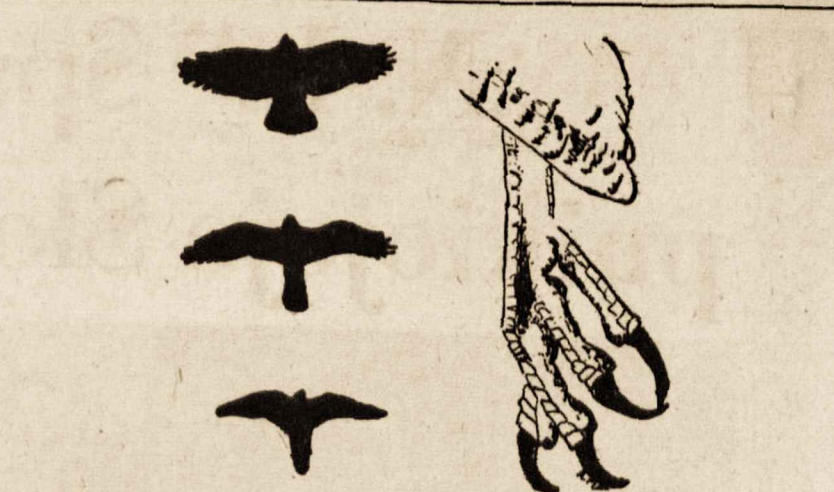
pusšimtį vidutinis amžius pail gėjo 20 metų. 1900 m. asme nys per 65 metus amžiaus su darė 4.1% visų gyventojų, o 1950 m. pakilo iki 8.2%. Lau kiama, kad artimiausiais dešimt mečiais senų žmonių skaičius (per 65 metus) gali panašiai di dėti ir 1980 m. pasieks 14.4% visų gyventojų. Toks pat prie auglis matomas grupė žmonių nuo 45 iki 64 metų amžiaus; 1900 m. jų skaičius siekė 13.7 % visų gyventojų, o 1950 m. jau pakilo iki 20.2%. Todel svarbu pažinti senesnių žmonių sveikatos problemas. Dėl geres nio sveikatos užlaikymo ir prie žiūros daugelis senyvių žmonių gali tęsti savo darbą ir materia liškai būti nepriklausomi.

Nemažas skaičius senyvių žmonių yra sveiki net jeigu jie sulaukia 60, 70 ir net 80 metų, bet senstant įvyksta tam tikri pakitimai. Pirmoji eilė eina lė tyn visi kūno ir proto veiklos reiškiniai. Seno asmens oda pa sikeičia, ji tampa sausa, suvytu si — raukšlėta, ir opos ar žaiz dos gyja lėčiau. Todel siaugant gulėtinais sergantį senį reikia žiūrėti kiekvieną opą ar paraudi mą nuo spaudimo ant jo odos ir neuždelsiant gydyti. Jeigu toks pacientas nelaiko tinka mos dietos, gali įvykti virškinimo sutrikimai arba dėl neveiklu mo atsirasti vidurių užkietėji mas. Šitie nusiskundimai dėl su trikusio virškinimo gali priklau syti nuo valgytųjų blogų papro čių, nuo išgedusių dantų ir dėl judesio arba pasivaikščiojimo stokos. Dantų gedimą galima perspėti tinkama jų priežiūra, dietos užlaikymą ir neatidėlio jant jų gydymą kai genda. Pas senus neretai esti pakitimai ju timo organų: regėjimo, klauso s ir jautrumo esant šilumai ir šalčiui.

Apie tai reikia žinoti iš anks to; pav. dedant pūslę su karštu vandeniu prie kūno, reikia sau got, kad neįvyktų odos nudegi mai. Senyvas asmuo turi būti aprūpintas megztiniu šalikui, šil tom kojine ir pirštine kada eina į lauką šaltam ore. Senų kaulai yra trapūs ir lengvai lūž ta, ir jie turi būti saugojami nuo griuvimo ir suklupimo. Blo gai mintančius senelius reikia ypatingai saugoti nuo suklupi mo ant daiktų, kurie mėtos po kojų ant grindų.

Yra svarbu, kad senyvi asme nys prisilaikytų higienos tai syklių ir turėtų tinkamą dietą, kurioje privalo būti gausu baltų mų (proteinų), mineralų ir vi taminių. Senelių svoris turi lai kytis vidurkiu. Jie turi neper vargti, bet skatinami kasdien prie mankštos ir pasivaikščioj mo lauke. Higiena ir kūno prie žiūra vyresniems asmenim svar bi kaip ir kiekvienam. Yra nau dinga kasdieninė odos priežiū ra, švariai nuprausiant kūną ir patepant bent veidą ir rankas prieš gulant švelnmančiu kre mu. Seno savijauta yra geres nė, kada jis jaučia, kad yra pa geidaujamas šeimos narys, i. t. t. jis negyventų su savo vaikais at ba anūkais. Jis jaučiasi daugiau patenkintas ir laimingas, kada gali bendrauti su to paties am žiaus asmenimis. Dėl to yra svarbu, kad galėtų palaikyti ry šius su draugais per bendro menę arba bažnyčią.

Tam tikros ligos yra labiau paplitę senų žmonių tarpe. Pa gal dažnumą širdies ligos yra pirmoji eilė, kurios baigiasi mirtim. Vėžys užima antją vie tą kaip mirties priežastis. Nors vėžys pasitaiko kiekvienam am

Trys rūšys vanagu Kanadoj yra matomi kairėj: (Viršų) Buteo, plačia uodega ir plačiais sparnais; (vidury) Accipiter, il žiuj, bet dažniau jis randamas pas vidutinio amžiaus ir pas senius. Ankstyba vėžio diagno zė (ligos pažinimas) ir greitas gydymas išgelbsti daug gyvy bių arba prailgina gyvenimą. Virškinimo trakto reiškiniai ir sutrikimai neturi būti palikti be dėmesio, ir toks pacientas pri valo nuodugnai patikrinti savo sveikatą pas gydytį ir taipo gi rūpestingai vykdyt pagrindi nes taisykles geros dietos ir pro tingos mankštos.

Kai kurios nervų ir proto li gos pastebimos pas senyvus as menis, kaip antai smegenų ar teriosklerozė (kraujo indų atte rijų sukalbėjimas ir sukietėji mas). Kartais įvyksta apoplek sija — kraujo išsiliejimas smi genyse dėl plyšusios arterijos arba staigus arterijų užsikimši mas, jeigu tai nesišbaigia ūmia mirtim, tai gali rimtai sužaloti pacienao sveikatą. Prie apo pleksijos esti paralyžiai arba ne galėjimas valdyti vieną kūno pusę, abi kojas ir žemutinę kū no dalį. Be to, esti kalbos su trikimai arba negalėjimas kal bėti, dar gali būt protiniai su trikimai, bloga orientacija. d. b.

PADĖKOS LAIŠKAS.

Aš Petras Pleskevičius, Lais vės kovų karo invalidas, Sava noris — Kūrėjas, visų širdingiau siai dėkoju „Nepri. Lietuvos“ redakcijai už duotus „Nepri klausomus Lietuvos“ visus ma no skelbimus apie leidinį Kara lienės Mikaldos Sabijos prana systes.

Mieli Broliai ir Sesės lietu viai. Negalėdamas jums visie ms atskirai padėkoti už pirmą išleistas knygutės, kad atiautė te mano prarastą sveikatą, pra lietą kraują, palikusį be pragy venimo šaltinių svetimanie kraš te, jums visiems siunčiu ir pra šau priimti mano nuoširdžiausią padėką už Jūsų gerą širdį ir paramą. Duok Dieve jums svei katos, stiprybės jūsų gyveni me, darbe ir visokiuose jūsų rei kaluose.

Knygučių dar yra pas mane ir Nepr. Lietuvos redakcijoje. Labai Jūsų prašau ir dar kartą kreipiuosi, gal dar kas norėtų nusipirkti ir mane parenti, bū kite geri jų įsigyti. Liksiuosi jums, daug daug dėkingas už paramą.

Greit po Naujųjų metų pasi rodyt mano paties išleista pri siminimų knygelė. Ji bus nema ža. Svarbesnių mūsų bus idė tas žemėlapis, mano paties foto nuotrauka iš Karo Muzėjaus laikų prie nežinomojo kareivio kapo, vėliavos nuleidimo — pa kėlimo iškilmių ir dar kas kita.

Norinčių ją gauti, labai pra šau užsisakyti jau dabar. Jų bus iš leista tik 500 egzemplio rių. Knygutės pavadinimas yra toks „Mes nešėme laisvę“.

Mano adresas:
P. K. Pleskevičius,
288 Emerald Str. N., Hamilton,
Ontario, Canada.

ga uodega ir trumpais apskri tais sparnais; (apačioj) Falcon — sakalas aštriais sparnais ir pailga uodega. Dešinėj matosi vištvanagio. koja

„TAURUSIS SEPTYNMEČIO ŽMOGUS“

Pasirodo, sovietikiai išrado net ir tokią iškaseną „septynme čio žmogų“, atseit — žmogų pagal Chruščiovo planą. Tai, ar gi toks trumpas to žmo gaus gyvenimas, jeigu jisai tik tai „septynmečio“ žmogus? Taigi „kvailybė iki begalybės“, kokia galima tiktai okupuota me ir kolonizuojamame krašte, kur žmogus visiškai nuvertin tas... iki septynmečio. Kaip gry bus, kuris po to nugrius ir su pus...

Kencianti tėvynė įpareigoja, kad padėtumei vargan patekusiems jos sūnams ir dukroms.

MOTERIS IR VYRAS...

Atkelta iš 3-čio pus

no didelio vyro stovi didelė mo tina, didelė žmona, didelė myli moji ir didelė dvasinė draugė, kada ji savo siekimus, gabu mum, perduoda, įkvėpia myli mam sūniui, vyriui. Moteris jau čias apvilta, kada vyras nesuge ba jos „supiasti“, nepadeda jos „aš“ išsivystymui. Vyras jau čias vienišas, kada pasaulis jo nesupranta, kada jo „aš“ per daug atsiskyręs nuo ne „aš“ pa saulio. Moters pasaulis subjek tyvus, jo objektyvus. Ji vado vaujasi ir pasitiki savo insunk tu ir tuo būdu reaguoja ir vei kia greičiau už vyrą. Vyro „aš“ suskilęs, dvigubas, nes jis jieš ko jo savy, jis yra jieškantysis ir jieškomasis. Moteris nepaži s ta to skilimo: jos būtybė yra kū no, sielos ir dvasios stipri žie novė. Pagal savo struktūrą, mo teris yra gėrio, grožio, harmoni jos puoselėtoja; vyras — ver tybių kūrėjas. Vyras išreiškia save darbe, veikime — objek tyviai, konkrečiuose kūriniuose. (mokslu, literatūros, muzikos, paminkluose, pastatuose) pro fesijoj. Moteris išreiškia save savo buity, subjektyviai, gyven dama kitiem ir dėl kitų, aukoda mosi ir tarnaudama asmenims, įkvėpdama asmenis savo vėski mus, pajautimą: Būdamas pati. bėlaikė, tik amžinybės aidas kartų grandinei, ji nepalėka pa minklinių negyvy kūrinių. Mo terį galima palyginti su saule, kaip saulės šviesa padaro žemę gyva ir žydinčią, taip moters siela pasaulį sudvasina ir sukil nina. Jei vyras kuria kultūros objektyvią pusę, daugiau ap čiupiamus dalykus, tai mote ris kuria jos dvasinę pusę ir tar pininkauja tarp objekto — daik to ir subjekto — asmens. Savo siela įkvėpia vyrą kurti, gi su kurtas vertybes perduoda jau najai kartai kaip auklėtoja, su kurtas meno vertybes — duo da, konkretizuoja, suteikia joms gyvą pavaldą: judesiu kaip šokėja, balsu kaip dainiui n kė, išgyvenimu kaip teatro, nu zikos artistė. Galas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

Prašome reikalaui mūsų naujai atsp... vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDĖS, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame oro paštu Jūsų sudarytus ir apdraus tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gry no svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALOZA

HAMILTON

KALEDŲ EGLUTĖ HAMILTONO JAUNIMUI

Gruodžio 18 d., Hamiltono parapijos salėje įvyko skautų iniciatyva Kaledų eglutė. Džiugu, kad toki parengimai, mūsų priaugančiam jaunimui, laikui bėgant išeivijoj, kolkas neina į neigiamą pusę. Šiemet jaunimo buvo žymiai daugiau negu per reitais metais. gal tik tai sąjau sių bei skautų tėvų kiek mažiau. Ačiū visiems, kurie vieno kiu ar kitokiu būdu prie to prisidėjo. Pasitiki Kaledų senelių vaikų per daug raginti ir nereikėjo, bet ateinant į sueigas, nia nyčiau, reikėtų daugiau tėvų iniciatyvos. Jau vien dėl to, kad skautų vadovai, per didelio griežtumo drausmingumui paaiškinti parodyti negali. O tėvai savo šeimoje visada gali rasti prie monių paskatinti vaikus regu riai lankyti suaugus bei kitus skautų subuvimus. Skautų vadams, negalint priversti narius reguliariai lankyti sueigų, sun ku iš viso ką nors padaryti. Ypa tingai norint pastatyti veikaliu ką, kas pareikalauja daugiau laiko. Cia ir turėtų skautų tėvai tą suprasti. Dažnai girdima prie kaištų skautų vadams, kad nie ko nepadaro. Nereikia už miršti, kad skautų vadai nėra apmokami ir iš to tik gyvena. Už tą jų darbą, mes tik galime būti jiems dėkingi ir kiek galint jiems padėti, bent tuo: paragi nant savo vaikus bent regulia riai lankytis sueigose.

Minėtam Kaledų eglutės pa ošimui irgi reikėjo parukoti daug laiko, taip jaunimui, taip ir skautų vadams. Malonu pri minti, kad ir šių metų Kaledų eglutės programa buvo gana įvairi ir kruopščiai paruošta. Atidaryme šios programos, sky riaus vadovas p. Pylipaitis pa dėkojo visiems atsilankiusiems. Pirmiausia pasirodė jaun. skau tės su gyvu vaizdeliu „Prakar tėlė“. Visi vaizdelio dalyviai at liko savo roles labai gerai. To liau su akordeonu pasirodė sl. V. Beniušis. Po to skautė Skas tytė paskambino pianinu. To liau pasirodė ilgesnį laiką sk. K. Gužas. Jaunųjų skautų šo kėjos pasirodė su tautiniais šo kiais, kas pareikalavo daug lai ko ir ištvermės, taip ir šokėjų, o labiausia iš šokių vadovės. Be veik nėra Hamiltone parengi mo, kur nebūtų mūsų tautinių šokių su šokių vadove p. Brei chmaniene prysakyje. Kaip jau žinoma, p. Breichmanienė, di delę dalį savo gyvenime yra pa skyrusi mūsų tautinių šokių po puliarinimui taip su vyresnio amžiaus jaunimu, taip ir tik pra dedančiais.

Po meninės dalies, malonų pasveikinimo žodį tarė vietos ebonas dr. Tadaraukas, pa ankėdamas visiems linksmų švenčių, bei ištvermės, pasilie kant visada gerai lietuviais. Trumpos pertraukėlės laike, skautai atliko keletą žaidimų.

Tuoju pasirodė taip laukia

A. LIUDŽIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.

Teisiniai patarimai.
Morgičiai.

Ištaiga: JA 7-5575;
Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos paskolos iki \$ 3,000.

Morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9—12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9—12 val. ryto ir 5—8 val. vakare,

Minden Building, 20 King St. E., Room 13,

notaro A. Liūdžiaus ištaigoje II augšte, tel. JA 7-5575.

PARDUODAMAS UKIS

Manitobos provincijoj. Gregg apylinkėje parduodamas geran stovyje ir su patogiais gyvenimui įrengimais 400 akrų ūkis. Dėl platesnių informacijų kreip tis šiuo adresu: Walter Giedraitis, Gregg, Manitoba.

25 DIENOS...

Atkelta iš 3-čio psl.

nustebino išmislingumu. Nevel tui rusai patarę tui: gol na vyduki chitra (nuogalis iš mislams gudrus).

Lietuviai „kombinuodami“ statosi namukus. Pav. Kauno tokio pobūdžio statyba yra pati didžiausia visoje Sov. Sąj., tad ir Kaunas vadinamas „buržujų“ miestu. Deja, jis nėra buržujų miestas, bet kiek padariau apsirengusių ir stipriai tautiškai susipratusių gyventojų mėsas. Užtenka tik prisiminti di deles demonstracijas per Vėli nes, kada nešant mūsų tauti nes vėliavas, tūkstančiai žmo nių prasiveržė per milicijos kar doną ir tik atvykusi raudonoji armija, išsklaidė demonst ran tus, dalį jų suimdama.

Negalima pamiršti ir iškabin tos vėliavos ant Prisikėlimo baž nyčios. Narsūs vyrai, pakabinę mūsų trispalvę, dar pridėjo už rašą: Nejudinti — užminuota! Milicija nedrįso jos nuimti, o kol atvyko specialūs daliniai su aparatais, vėliava plevėsavo, matoma viso Kauno, beveik iki 12 val. pietų. Jokių minų nebu vo rasta, o gyventojams būta juoko iš raudonarmiečių, ir aša rų, matant ją nukabinant nuo Prisikėlimo bažnyčios.

SMARKIAI PAPLITĘ GIRTUOKLIAVIMAS,

smarkiai buvo paplitę ir rusi ki keiksmazodžiai, keikėsi kiek vienas: tik pradėję pirmus žo džius tarti mažas vaikuteis ir pra žilęs senukas. Naikinti pradeta pinigine bausme. Sakoma, kad dabar jau ne tiek daug girdėti tų žiaurių rusiškų keiksmazo džių. Šiaip, gyvenimas yra kiek pagerėjęs, tačiau nėra ko jo ly ginti, pav. su Vokietijos, gyve nimu. Prie geresnių ir retesnių prekių, reikia iš vakaro, prie krautuvės durų, jau atsistoti i

Ethel Brant Monture, propro anūkė garsaus Mohavkų gim nės indėnų vado Joseph Brant (Thayendenega). Didžiosios Britanijos ištikimo sąjunginin ko lauke Amerikos revoliucijos. Čia ji matoma rašant autogra fus savo paskutinėj knygoj „Famous Indianns“ — „garsieji indėnai“. Josaph Brant, nuo jo

pareina Brantford, Ontario. John Brant, Thayendenega sū nus. Kapitonas John Brant va dovavo savo vyrams 1812 me tų kare prie Queenston augš tumų ir sulaužė žymią rolę šioje pergalėj. Jis buvo pirmas su perintendent Šešių tautų rez er vato prie Oshweken, Ontario. (Fed. Newsphoto of Canada, (CS).

eilę. Ir jie, dar dabar nepripa to prie Vokietijos dvasios, kur durys plačiai audaromos įeinat į krautuvę, siūlomos įvairiau sios prekės.

D. b.

Mosklo - Technikos naujienos

ELEKTRONINIS FORTEPIONAS

Spalvotoji televizija, videote lefonas, kino filmas magnetinė je juostelėje — tai tik dalis ra dioelektronikos naujovių, su kurtų pastaraisiais metais. O ko kios elektroninės lempos gali mybės mene? Ar galima iš lem pų kondensatorių ir varžų su kurti instrumentą, kuris konku ruotų, pavyzdžiui, su fortepio nu?

Tokių muzikos instrumentų, apie kurį jau seniai svajojo ra dio technikai, sukūrė dainin kas, kompozitorius ir radio mė gėjas I. Ilsarovas. Jo sukonst ruoti vienabalsiai elektroniniai mikrofortepionai sveria tik ke letą kilogramų, ir juos galima padėti netgi ant nedidelio stale lio. Kiekviename iš jų — šešios elektroninės lempos. Mikrofor tepionų klaviatūra tokia pati, kaip ir pianino; jais skambina ma irgi taip pat. Šio I. Ilsarovo muzikos instrumento garsai pi mena dainuojančio žmogaus balsą, nors jo tembras nepana šus nė į vieno klasikinio „gimi naičio“ skambėjimą. Kiekvie nas mikrofonas turi savo balsą, visiškai nepanašų į kitą. Dėl to jie visi gali sudaryti turtingą ko loritingą ansamblį.

Neseniai I. Ilsarovas sukonst ruavo penkių oktavų daugiaol sį mikrofortepioną. Juo galima ne tik skambinti kokią norit me lodiją, bet taip pat jai akompo nuoti; dainingumas išliko tas pats.

Šiuo metu I. Ilsarovas kuria šešių lempų daugiabalsį su septynių oktavų klaviatūra muzikos instrumentą. Jo ilgis bus 85 cm. Naujasis elektroninis fortepionas svers ne daugiau 20 kg.

ORAS — KONSTRUKCINĖ MEDŽIAGA

Manoma, kad oras padarys naują karjerą, kaip konstruk cinė medžiaga. Šios idėjos įkvė pėjas yra tarybinis profesorius G. Pokrovskis.

Šiandieną jau galima sudary ti mūriniams, dailydėms, elektromonteriams geras darbo sąlygas šiauriniuose Sibiro ra jonuose, kuriuose temperatūra siekia iki —65 l. C, sukuriant atitinkamą dirbtinę aplinką. Jiems bus sukonstruotas kelių šimtų metrų skersmens skliau tas, kuris galės uždengti, pa vyzdžiui visą centrinę Bratsko HES darbų aikštelę. Būsiąs su laikytas sniegas, ir po skliautu nusistovės pastovi 15 l. C. tem peratūra.

Suprantama, kad tokio pro jekto negalima įgyvendinti nau dojant klasikinės konstrukcines medžiagas. Tikrai, kaip išlaikyti didžiulį perdengimo svorį?

Visų pirma, prof. G. Po krovskis numato žymiai suma žinti stogo svorį. Jo nuomone, tokį stogą galima padaryti iš trijų plastmasių sluoksnių, ir jo 1 kv. metras svertų ne daugiau kaip 1 kilogramą!

Stogas būtų lengvas, nelai dus orui, bet laidus šviesai. Jis būtų labai stiprus, nes tokio ti po plastmasės atsparumo rba siekia 2000 kg-cm².

„MOKYMO“ MAŠINA

Viena Amerikos firma paga mino mašiną „mokančią“ su dentus elektronikos. Jos dabar yra bandomos: 14 studentų gru pė „klauso“ šių mašinų paskai ty, o kitoje grupėje mokoma įprastu dėstymo metodu.

Kiekvienas eksperimentinės grupės studentas turi „moky

mo“ mašiną, panašią į mikro filmų peržiūrėjimo aparatą. Jos ekrane studentas mato puslapį su tam tikra informacija; tų pat yra brėžiniai ir diagramos. Ekrano dydis 80x11 colių (1 co lis — 25,4 mm). Išstudijavęs medžiagą, studentas privalo at sakyti į įvairius klausimus pa gal praeitą temą. Atsakinėda mas jis paspaudžia panašų ir arit mometro klavišą. Sekanciane ekrano puslapyje mašina par vir tina atsakymų teisingumą ir tų

sią „mokymą“ arba vadovauja taisant klaidas. Kad būtų vaiz džiau, tam tikrais laiko tarpais demonstruojamas kino filmas. Mašina taip pat registruoja lai ką, kuris buvo sunaudotas at sakinėjant į klausimus. Pagrin dinis mašinos darbo principas yra reikalavimas, kad studen tas parodytų supratęs viską kiekviename mokymo etape. Mašina leidžia studentui moky tis tokiu tempu, koks jam yra prieinamas ir patogus.

ŠOKIŲ MUZIKOS MĖGĖJAI!!!

Puiki dovana šventėm.

Jau atspausdinta nauja, lietuviškai įdainuota 11 rinkinių šokių muzikos plokštelė.

ROŽĖS IR TYLŲS VAKARAI...

Ją galite įsigyti vietos lietuviškos spaudos parduotuvėse Kaina \$ 6.00.

Išleido: ABC Records, P. Jurgaitis.

7403 South Western Ave, Chicago 36, Ill.

Prince Edward Island provin cijos gėlė emblema — Pink La dy's Slipper (ružava ponomos šliurė). (CS).

Kviečiame „N. L.“ Spaudos Baliun šį šeštadienį

Montrealio lietuvių Spaudos balius, kuris yra pirmasis 1961 metų balius IR „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ DVIDEŠIMTIES METŲ SUKAKTUVIŲ BALIUS, programoje yra:

1. Šokiai, grojant geram orkestrui. Trys šokiai, su balionais, BUS PREMIJUOJAMI.
2. LOTERIJA SU VERTINGAIS FANTAIS — Dail. A. Tamošaitienės Audimo studijos rinktinių raštų TAUTINIS DRABUŽIS 200 dol. vertės; Nepriklausomos Lietuvos DU IŠLOŠIMAI PO 50 DOLERIŲ kostiumams ar paltams per M. Mačiuko siuvyklą; DAIL. J. AKSTINO PAVEIKSLAS iš paskutinės jo darbų parodos; radio ir TV įmonės vedėjo J. Paknio RADIO APARATAS ir kiti.
3. Bufetas su visų rūšių gėrimais ir NE MOKAMA, PRIE IŽANGOS BILETO DUO DAMA, UŽKANDA.
4. BALIAUS REFERENDUMAS, kuriame kviečiami dalyvauti visi balius dalyviai.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti pirmame šių metų ir drauge dvidešimties metų Nepriklausomos Lietuvos Spaudos baliuje ir atsivesti gerų pažįstamų, kaimynų, bičiulių.

Pradžią 7 valandą vakaro.

Ižanga 1.75.

puikiojoje Slovakų Salėje: 7220 Hutchison St.

MONTREAL

ŠĮ ŠESTADIENĮ, SAUSIO 7 DIENĄ, MONTREALIO LIETUVIŲ SPAUDOS BALIUS „Nepriklausomos Lietuvos“ dvidešimtmečio balius

Kaip ir kasmet, Spaudos balių įvykis iš anksto prie Spaudos stalo yra viesintelis tokios apimties ir tokio didumo, gausingumo ir šaunumo balius. Tikras balius, kuriame niekas nesu trukdo tikrai balius nuotaike praleisti jaukų vakarą.

Baliuje gres geras orkestras, kuris nepašyktės geros muzikos. Be ko kita, šiam spaudos baliui yra parūpintas pirmą kartą Spaudos valsas, kuris buvo parašytas Lietuvos žurnalisto sąjungos Spaudos baliui, irgi vieninteliam tokiam baliui visoje Lietuvoje. Spaudos balius valso dalyviai bus premijuojami. Bus premijuojami ir kiti dvidešimties metų balių dalyviai. Vienas šokis bus lietuviškas, o kitą šokį parinks šokių komisija, kuri bus išrinkta iš dalyvių tarpo. Premijuojamieji šokiai bus su balionais, kurių galima bus įsi

Kadangi Spaudos balius skiriamas lietuviškosios spaudos paramai, tai spaudos balius metu galima bus užsisakyti laikraštį prie tam tikslui pastatyto prie įnamųjų durų stalo. Laikraštį atstovai prašomi sėstis prie Spaudos stalo.

Kad Spaudos balius rengė jai geriau galėtų orientuotis, ko Spaudos balius dalyviai pageidauja, prie įėjimo bus įdėta daug anketos lapelių, kuriuos užpildžius, balius dalyviai maloniai prašomi juos sumesti į dėžę prie Spaudos stalo.

Pranešama, kad Spaudos balius metu veiks loterija, kurioje bus vertingų fantų: Dail. A.

Tamošaitienės atrinktinių audinių tautinis drabužis, suvalkinio tipo, vertinamas 200 dol., du išlošimai po 50 dol. kostiumams, paltams ar medžiagoms per Memerto Mačiuko siuvyklą (79—81 St. Zotique), J. Paknio radio aparatas, dail. J. Akstino parodos paveikslas ir kiti.

Veiks bufetas su visų rūšių gėrimais ir gera užkanda, kuri riai kalakutienos paaukojo Kazimiero Luko kalakutų ūkis.

I balių įėjimas, kaip ir pernai yra buvęs.

Slovakų salė, kurioje vyks Spaudos balius, yra Jean Talon ir Hutchison gatvių sankryžoje, prie pat rajoninės CPR geležinkelio stoties, kur visai prie salės durų sustoja keli autoburai ir jų tarpe Bleury autobusas.

Tautiečiai kviečiami atsilankyti su artimaisiais ir pažįstamais. Juo daugiau bus žmonių, juo bus maloniau ir linksmiau.

NL.

Spaudos balius loterijai

paskyrė ir atsiuntė net iš toli mesnių kanados vietų NL rėmėjai:

91. F. V. Bagdonas Selkirk, Ont. paštu atsiuntė dvi odines rankų darbo pirgines. Ir apgailestavimą, kad negali į balių atvykti.
92. Jūrenas Jonas su Ponia Lachute, P. Q. 1 dol.
93. Ponai Jūrenai, St. Malvina vasarvietės savininkai kasmet vis ką nors atsiunčia Sp. bal. loterijai, o dažniausia ir patys baliun atsilanko.
94. J. Asipavičius, vyno bonka.
95. J. Kinderis, 1 dol.
96. A. Vilimas, Cheri brendy.

MIRĖ STASYS PLIOPLYS

Penktadienį, gruodžio 30 d. po trumpos ligos ir operacijos mirė Stasys Plioplys, 48 metų, Kanadoje gimęs, lietuvis. Ponia Skruibenės brolis. Liko našlė jo žmona ir dvi dukterys. Laidojamas antradienį per Šv. Kazimiero bažnyčią. Užsėjau ta velionio artimiesiems!

- Banko „Litas“ valdybos posėdis įvyks 1961 m. sausio 8 d., sekmadienį, 8 val. 30 min. ryto banko patalpose.
- Atostogų Kalėdų ir N. Metų mokslo pertaukos metas pasitęsęs yra atvykę Regina Siniūtė, p. Gorytė, V. Lukoševičius.
- Svečiavosi pas pp. Kličiūsi dukra Nijolė su vyru, pp. Ratai.
- Pp. Daugelavičiai sugrįžo iš atostogų, kurias praleido Floridėje.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.
Lietuviams nuolaida.
Skambinkite telef. DU 9-0571.
V. Sušinskas.

AUKSINIS JUBILEJUS

Šv. Onos pašalpinė draugija penkiasdešimties metų įsisteigimo proga ruošia vakariene vasario 4 dieną Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7 val. vakaro. Ižanga 3 dol. Kviečia visus dalyvauti tokiam nepaprastam minėjime.

Valdyba.

K. L. K. MOTERŲ DR-JOS MONTREALIO SKYRIAUS

visuotinis narių susirinkimas yra šaukiamas sausio 8 d., sekmadienį, tuoj po 11 val. pamaldų. Seselių namuose, 1450 De Seve Str. Narės ir viešnios kviečiamos gausiai dalyvauti. Po susirinkimo — kava su pyragais.

V-ba.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektrikos kontraktoriaus
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiame geram tikslui. Bankas veikia: Šiokia dienais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun. Rytas — pirmadienį nuo 10 iki 1 val. ir šeštadienį nuo 10 iki 12 val. Vakaras — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 v.

Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 iki 1 val.
Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

EVANGL. LIUTERONIŲ PAMALDOS

įvyks 1961 metais sausio mėn. 8 d., 1 val. po pietų Išganytojo Liut. bažnyčioje Bloor Str. West — kampas Indian Rd. Pamaldas atlaikys teologijos studentas Algimantas Žilinskas, iš Čikagos.

Pamaldų metu giedos parapijos mišrus choras ir gros triūbininkai. Tuojau po pamaldų parapijos Jaunimo ratelis rengia „Alhambros United Church“ Bloor Str. West kavutę ir vaikams Eglutę. Vaikučiai su vaidins Kalėdinį veikaluką.

Maloniai kviečiame Toronte ir apylinkėje gyvenančius kuo skaitlingiausius pamaldose ir kavutėje dalyvauti. Taryba.

● Patikslinti reikia, kad paskutiniame NL numeryje aprašyti L. Namus, vietoje „virš 100“ L. Namų šerinininkų, turi būti „virš 500“.

SVARBUS PATAISYMAS

Hamiltoniečių žinia
Hamiltono L. S. R. D-jos valdybos, rengiamo šokių vakaro skelbime, bilietų kainos įdėtos: porai 5 dol., vienam 3 dol. Turi būti biletai suaugusiems 1.50 dol. ir studentams 1 dol.

PRAŠOME NL PRENUMERUOTI

Nepriklausoma Lietuva siuntinėjama kairiurams asmenims, jos negaunantiems. Maloniai prašome ją užsiprenumeruoti nors vieniemis metams.

O. IR L. SELENIAMS

naujų metų išvakarėse buvo surengta staigmena jų vedybų dvidešimtmečio proga.

Vaišės įvyko Verdune, Erdvose pp. Šipelių namuose, dalyvaujant artimųjų ir prietelių gausiam būriui. Sukaktuviniui kam buvo palinkėta gražios ateities ir išeitos dovanos. Sveikinimų tarpe buvo gauta telegrama ir iš Lietuvos — iš motinos, Selenienės.

Vaišių pakilioje nuotaike buvo sutikti ir Naujieji Metai. Pasikeitus linkėjimais, šaunusis subuvimas su šokiais ir dainomis užsitęsė gerokai į naujuosius metus.

Geros sveikatos ir sėkmės Su kaktuviniukams!

MASSON FURS

K. GUDŽIŪNAS IR J. GRAZYS

Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir taiso senus

kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St., Montreal.
Tel. RA 1-6005.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

buvo suruoštas keturiose vietose. Ruošė Prisikėlimo, Šv. Jono parapijos, J. R. Simonavičius Tėviškės prisiminimo lietuviškas radis ir sporto „Vytautis“. Višose vietose publikos netrūko. Nors rengėjų iš anksto ir buvo įspėta, bet kaip ir kitais metais po pobūvių salėse po stalais buvo daug primetęta nuo degtinės tuščių bonkų, su savimi atsinėstų stiprių gėrimėlių. Viena, tai yra nedžentelmeniška ir ne tauru, o kita už tai reikia atsakyti. Šį kartą nukentėjo finansai lietuviškos radio valandės vedėjas, kurio vardu įvyko viename šauniame viešbutyje Naujų Metų sutikimas. Mat, už kiekvieną rastą salėje tuščią bonką jis turėjo sumokėti po du dolerius, viso 80 dol. sumai, o, be to, viešbutis perspėjo daug gėjų panašioms subuvimams lietuviams nebenuomoti patalpų.

● Prisikėlimo par. Klebono metinis parapijos praėjusių metų dvasinio ir finansinio stovio raportas bus daromas sekmadienį, sausio 8 d., per 9, 11 ir 11.00 val. Tie, kurie dalyvaus salėje laikomose 11.30 val. mišiose, prašomi salen susirinkti 11.15 val., nes maždaug tuo laiku garsiakalbiais bus perduodamas raportas iš bažnyčios. Mišios salėje prasidės po raportų.

● Ateitininkų organizaciniai kursai, kuriuose dalyvaus ateitininkai iš Hamiltono, Ročesterio, Toronto ir kt. vietų, įvyks sausio 7—8 d. Prisikėlimo parapijoje.

● Mirė. Gruodžio 31 d. Šv. Jono parapijos kapinėse palaidotas sunkiai sirgęs Queen Elizabeth ligoninėje ankstyvesnės kartos ateivis Vincas Baliūnas, sulaukęs 57 metus.

● Kalėdų ir nakties rinkliavose Pr. p. viso surinkta 1,262 dol.

VEDYBINIS SKELBIMAS

Peržengęs 30 metų amžiaus vyras nori sukurti šeimos židinį su mergaite arba našle maždaug tokio pat amžiaus. Pirmą susiži nokime laiškais. Rašykite lietuviškai arba angliškai adresu: Mr. K. M. 7722 George St. LaSalle, Montreal 32, P. Q. Canada.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501
F. Jasutis LA 2-7879
A. Markevičius CR 9-9793
P. Adamonis RA 2-2472
P. Baltuonis LA 6-2084
Pr. Rudinskis HU 1-2957
Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Ž., Star, La Press.

Dr. V. GIRIUNIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

3940 Blvd. Rosemont
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. SEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

2 biurai:

5441 Bannantyne, Verdun.
1396 St. Catherine St. W.
(prie Bishop).
Siute 419, tel. DO 6-8235
Namų tel. DO 6-0682

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur,

LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West,

7 augštas.

Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan

Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.